

NEPATEI-
SIMAS
TYLUMAS

T. Blinstrubas
7243 S. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60620

LIETUVOS
NACIONALINE
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXII Rugsėjis – September 3, 1987 Nr. 33

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Tinklu ir meškere Sovietai žvejoja išeivijoje

Vytautas Meškauskas

Prieš 17 metų — tiksliai 1970 m. liepos 27 d. — prof. Antanas Maceina labai piktai išbarė savo bičiulio žmoną už bandymą jį suvesti su iš Lietuvos atvykusia pianiste. Jis atsisakė su ja pasimatyti, bet negalėjo išvengti pokalbio per telefoną, kurio metu ji siūlė pasimatyti su jo Lietuvoje paliktu sūnum, bent nuvežti jam knygų ir pan.

Faktinai tai buvęs jau antras bandymas jį prikalbinti grįžti. Pirmas 1955 m. kas kelia klausimą, kodėl sovietų KGB tai parūpo? Tiesa, nėra abejonės, kad sovietai nuo pat šaltojo karo pabaigos yra užmetę savo platų tinklą išeivijoje. Kaip kitaip suprasti faktą, kam jie leidžia GIMTAJĮ KRAŠTĄ, išlaiko TĖVIŠKĖS draugiją, įtaigoja asmeniškų ryšių tarp kultūrininkų abejose pusėse ir pan. ką jau galima pavadinti žvejojimu ne tinklu, met meškere.

Reikia neužmiršti, kad tiems reikalams jų padarytos išlaidos, laikui bėgant, atnešė didžiulius nuosimčius. Visur tokiu būdu jie įsigijo svarbių agentų, kurių pagalba sovietams atskirai gal nebuvę žymi, bet kartu suėmus leido padaryti tikslus ėjimus tarptautinėje politikoje, privedusius prie didelių laimėjimų. Gal geriausias pavyzdys būtų 4 britų intelektualai, užverbuoti dar jiems būnant geriausiuose universitetuose: Donald Maclean, Guy Burges, Kim Philby ir mažiausiai iš jų įtartinas sir Anthony Blunt, estetas, meno istorikos, pačios karalienės paveikslų vertintojas. Paaikškęs jo veiklai, Blunt nebuvo patrauktas atsakomybėn mainais už jo prisipažinimą ir papasakojimą visko. Tik riterio titulas jam buvo atimtas. Jis mirė kaip paprastas Mr. Blunt 1983 m. (žiūr. Conspiracy by silence. B. Penrose and S. Freeman, 1987).

Mūsų Antanas Maceina paprašytas tos ryšininkės knygų, atsakė, kad jis rašęs tik religinio turinio, ką sovietai laiko draudžiamą propaganda. Kam tokio asmens prireikė sovietams? Gal vienam kitam iš jų gudresnių atrodė, kad jo grį-

žimas ar net tik apsilankymas būtų labai didelis propagandos laimėjimas. Mat, vienintelis legalus pasipriešinimas Lietuvoje yra susijęs su religija, o toji tėvynėje ir išeivijoje dažnai yra sutapatinama su tautybe, panašiai kaip Lenkijoje. Maceina nuo seno buvo prieš tai nusistatęs. Savo paskutinėje knygoje 'Ora et labora', parašytoje Lietuvos krikšto jubiliejui minėti Vokietijoje Komiteto paprašius, jis turbūt apvyklė užsakytojus teigdamas, kad "reikalaujama, jog ir Lietuvos krikšto sukaktis neišsisemtų tik religiniais dalykais, o liestų ir mūsų tautiškumą, praktiškai net daugiau tautiškumą, negu katalikiškumą..."

Maceina tai vadina 'religijos užgožėjimu tautybe'. Anot jo, lietuviybės išlaikymo našta kraunama ant krikščionybės pečių, tačiau 'toji tik atidarė vartus lenkų kūrybai, nemažiau sužalojusiai mūsų lietuviškumą'. Jo pažiūra atskirti religiją nuo politikos ir tautinių sumetimų galėjo patikti gudresniems KGBistams, nes kaip tik ta religijos, tautiškumo ir tuo pačiu politikos kombinacija, logiškai galvojant turėjo juos baidyti, ypač prieš akis turint lenkų pavyzdį.

Tai atsiminus galima lengvai suprasti jo sanctus furor — šventą pyktį prieš tą poniją, išlietą aukščiau minėtame laiške, kuris tarp kitko nėra privatus. Jame yra dar prieraišas jos vyrui, o be to laiško nuorašai buvo išsiuntinėti kitiems bičiuliams. Maceina prieš 17 metų nujautė kas bus toliau:

"Ir štai, Jūs organizuojate šitokią ryšininkę vežti pas mane į Muensterį, o kai tokios vežybos nepavyko, tai bent rūpinatės surišti mane su ja telefonu. Jums tai gal tik malonus šposas, nes Jūs neturite Lietuvoje vaikų ir todėl esate padėtyje to iškastruoto avino, kuris kitiems avinams prisišpyręs nori įkalbėti laikytis skaistybės... Tačiau aš turiu ten tris vaikus, ir tik kraujojančia širdimi priverstas susilaikymas nuo bet kokio tiesioginio ryšio

Demonstrantai Vilniaus aikštėje rugpjūčio 23 d.

N. Y. Times fotografo Bill Keller nuotr.

Demonstracija Vilniuje

Iš Lietuvos pranešta, kad viešas Molotovo-Ribbentropo pakto sukakties minėjimas š. m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje praėjo sėkmingai. Demonstracijai prasidėjus vidudienyje, buvo susirinkę apie 500 žmonių, bet iki 4 val. jų skaičius pasiekė apie 3000.

Pagrindinė kalbėtoja buvo Nijolė Sadūnaitė, kuri paneigė sovietų spaudos ir televizijos tvirtinimus, jog demonstracija, neva, suorganizavę užsienio lietuviai, (ypač piktai jų buvo puolamas Pasaulio Pabaltiečių Santalkos Informacijos Biuro Europoje direktorius, Algis Klimaitis). Sadūnaitė pabrėžė, kad demonstracijos rengėjai buvo "mes keturi" ir "kiti lietuviai patrijotai", o ne lietuviai Vakaruose. Anot New York Times (rugsj. 24 d.) korespondento, Bill Keller'io, Sa-

su jais leido jiems ramiai baigti studijas ir kiekvie-

(Nukelta į 2 psl.)

dūnaitė atidarė minėjimą reikalaudama "laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai", į ką minia atsakė entuziasingu pritarimu.

Buvo sugiedoti "Lietuva Brangi", "Marija, Marija", ir Lietuvos himnas.

Sadūnaitė taip pat padėjo sovietinei spaudai už "mobilizaciją" ir už tokius "išsamius" pranešimus.

Trumpai kalbėjo ir Robertas Grigas, prieš keletą metų atsisakęs tarnauti sovietinėje armijoje, ir už tai persekiotas jaunuolis.

Milicija bei KGB elgėsi korektiškai ir Vilniuje niekas nebuvo suareštuotas..

Rygoje, kur demonstravo apie 8000 žmonių, 12 buvo suimti, ir netrukus paleisti. Latviai televizijoje galėjo stebėti brutalų milicijos elgesį.

Demonstracijos Taline sutraukė apie 2000 dalyvių.

Po demonstracijų sovietai mėgino trukdyti telefonų ryšius su užsieniu. Apie 16 valandų buvo neįmanoma iš Vakarų Europos su-

sisiekti su vilniečiais. Kaip informuoja pabaltiečiai iš Romos ir Stockholmo, nakties metu neatsakė net Maskvos telefonai. Telefoninis ryšys buvo atstatytas tik tai pirmadienį, rugpjūčio 24 d.

Sekmadienį, rugpjūčio 23 d. 10 val. ryto, laikydamas šv. Mišias, prie altoriaus staugą mirė šv. Mikalojaus bažnyčios (Vilniuje) altaristas, kun. Stanislovas Valiukėnas, (g. 1907), vienas iš patriotinių lietuvių kunigų. Jis anksčiau ragino visus melstis, kad demonstracijos gerai praeitų.

Vilniuje ruošiamas demonstracijas ypač aršiai puolė sovietinė TASS agentūra. Jas plačiai minėjo Europos spauda, radijas ir televizija.

Amerikoj išsamūs straipsniai apie demonstracijas pasirodė (rugsjūčio 24 d.), New York Times, Washington Post, Washington Times, Los Angeles Times, Chicago Tribune, ir kituose dienraščiuose. (ELTA)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Lietuvių politinių kalinių sąjunga*

Vilniaus demonstracijos: Laisvės apsireiškimas ar provokacija?
Kiekvienu atveju jos tinka Gorbačiovo taikos ofenzyvai nuo
Kabulo iki Managvos. - Prezidento Reagano reakcija.

Sekmadienio, rugpiūčio 23 dienos demonstracijos Vilniuje, Rygoje ir Taline patiekė nemažą mįslę Pabaltės gyvenimo stebėtojams. Žinia, prielaida, kad čia turima reikalo su provokacija - iš pirmo žvilgsnio atrodo nuodėminga. Stalino-Hitlerio susitarimo sukaktis, privedusi prie Pabaltės atidavimo sovietams ir pasaulinio karo, negali būti jo aukų užmiršta.

Tinklu ir meškere...

(Atkelta iš 1 psl.)

nam nekliudomai eiti savo keliu. Nejaugi Jum (ir kitiems) 'naujoji linija' atėmė sveiką išvalgą į tenykščią tikrovę? Nejaugi Jūs nejaudinate atsakingumo už čionykštį jaunimą, kuris jau nebekovoja su komunizmu, o tik su rusais? Ir kodėl gi jis turėtų kovoti, jei seni emigrantai, žinomi veikėjai, bėgę nuo komunizmo (nuo rusų vargu ar bent vienas intelektualas būtų bėgęs), dabar eina su komunistais obuoliautų ir net prašosi jų pamokami. Nejaugi lietuviška komunistinė santvarka būtų geresnė už rusiškąją, bulgariškąją ar albaniskąją? Kaip išsigimusi jau yra tautos meilė, jei kam šitokios svajonės atrodo realios! Kaip visa tai toli nuo ano pirmykščio nujautimo, kad komunizmas naikina visas vertybes, nujautimo, kurio vedami atsiderėme užsienyje, kad bent kiek tų vertybių dar išgelbėtumėm... Kaip labai dabar jau protai aptemę ir sumišę!

Pastebėtina, kad Maceinos nepasitenkinimą užtraukė ne tik bandymas padėti jį patį kontaktuoti, bet ir kvietimas prelegentų iš Lietuvos į frontininkų rengiamas Europos 'studijų savaites'. Anot jo:

"... šitokie kvietinėjimai yra ženklas, kad prasidėjo emigrantams paskutinis jų dvasios praskydimo tarpsnis, po kurio belieka tik susidėti savo maišelius ir grįžti pas savo kviečiamuosius, kaip tai padarė rusų jaunimas 1941 m. Prancūzijoje... Galite šį mano nusistatymą laikyti atsilikusių, pasenusių, neatitinkančių dabartinės nuotaikos (ypač jaunimo), bet aš laikau pareiga jį pareikšti..."

Kaip tokia pažiūra atrodo šiandien, po septyniolikos metų — kaip jau išsipildžiusi pranašystė ar tik baigianti išsipildyti? — pasvarstysim sekantį kartą.

Antra vertus, reikia atsiminti su kuo turime reikalo. KGB - iki šiol turėjusi, ir greičiausiai dar tebeturinti absoliučią tų kraštų gyvenimo kontrolę - gali daryti viską, kas jai ateina į galvą, įskaitant kartais ir labai gudrias provokacijas. Abstrakčiai žiūrint, negali nepastebėti sovietų pastangų viduje ir užsienyje paryškinti savo santvarkos permainas. Spaudoje patikimi asmenys jau turi teisę pareikšti daugiau savarankišką nuomonę, pakritikuoti mažesnius pareigūnus, iškelti negeroves. Stebėtojams tai labai idomus reiškinys, bet ar jis ne išimtis iš bendros taisyklės?

Galima prileisti, kad dabar Sovietijoje spontaniškos demonstracijos kai kuriais atvejais yra galimos ir toleruojamos, pvz. džiaugsmas gatvėse dėl Kauno Žalgirio laimėjimo Maskvoje. Daugiau įtarimo kelia Krimo totorių demonstracijos Maskvoje, įvykiai Vilniuje, Rygoje ir Taline dar mažiau aiškūs. Sunku patikėti, kad žmonės taip jaudintų prieš 40 metų buvę įvykiai, jog verstų juos spontaniškai išeiti į gatves. Kažkas turėjo apie tą sukaktį priminti. Sovietų spauda aiškina, kad tai padarė 'Vakarų radijo stotys'. Tuo tarpu vienas demonstracijos Vilniuje dalyvis specialiai ten iš Maskvos nuvykusiam korespondentui Bill Keller aiškino, kad žmonės tą nelemtą sukaktį priminė ne tiek tos radijo stotys, kiek pačių sovietų tos 'propogandos' pikti puolimai Pav. Izvestija jau ketvirtadienį prieš tą sukaktį rašė, kad Vakarų radijas 'specializuojasi' provokacijose. Buvo taip 1956 metais Vengrijoje ir 1968 m. Čekoslovakijoje. 'Jei tai nesikišimas į kitų valstybių vidaus reikalus' - jaudinos sekančią dieną Izvestija - 'tai kaip tai pavadinti?' Emigrantai, dalyvavę tose radijo transliacijose, buvo dar senoviškai išvadinti buvusiais nacių pakalikais ir visokios spalvos išdaviais.

Bet vėl - jei po tokio koliojimo Vilniuje susirinko, kaip sakoma, net 5,000 žmonių, o Rygoje ir Taline tik kiek mažiau, reikia stebėtis tų žmonių drąsa. Viena moteris paaiškino N.Y. Times korespondentui, kad jei būtų referendumas dėl nepriklausomybės, atsakymas būtų teigiamas. Ji pati esanti Lietuvos patriotė, tačiau kartu ir partijos narė bei Gorbačiovo gerbėja, todėl realistiškiau būtų pageidauti tik didesnės demokratijos ir politinių tei-

sių esamoje sistemoje. Kita moteris pareiškusi, kad tai esąs pirmas laisvės ženklas: 'Gali čia ateiti ir niekas už tai tavęs nekęs į kalėjimą'.

Demonstracijoje buvo giedama Lietuvos himnas ir religinės giesmės. Aišku, lietuviškai nemokančiam reporteriui buvo sunku susigaudyti. Jis tačiau galėjo pranešti, kad su kalbom demonstracija užtrukusi dvi valandas. Milicija jos nevaikiusi, tačiau filmavusi iš vieno namo antro aukšto. Vienas jaunas vyras dėl to pareiškęs, tad tai dar ne bėda, bet nežinia ką jie darys išaiškinę filmus. Demonstracijai vadovavusi Nijolė Sadūnaitė, jos pradžioje reikalavusi laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Galima spekuliuoti, kad Stalino-Hitlerio paktas yra vienas nemaloniausių įvykių sovietams, dėl kurio sunku išsiteisinti. Už tat KGB turėjo laukti tą progą jei ne demonstracijų, tai bent išsišokimų užsienio spaudos atstovų akivaizdoje. Nė viena saugumo institucija nemėgsta staigmenų. Jei jos neišvengiamos, reikia pasistengti jas kontroliuoti ir, jei galima, išnaudoti savo naudai. Taip buvo ši kartą. Demonstracijos nebuvo staigmena. Oficialiai jos buvo pasmerktos kaip ekstremistų išsišokimas, kurį stebėjo žiopių minia. Neoficialiai jos pademonstravo didelius pasikeitimus Sovietų Sąjungoje. Ar galima buvo ką nors panašaus išivaizduoti prieš porą metų?

Tai atitinka generalinei Gorbačiovo linijai nuo Nikaragvos iki Afganistano. Dėl paskutiniojo jis pareiškė, kad noris iš ten pasitraukti, bet tam trukdo amerikiečių remiamos bandos. Nikaragvoje sovietų remiama komunistinė vyriausybė paskyrė arkivyskupą tautos susitakinimo komisijos pirmininku. Kai vienas iš penkių Centro Amerikos prezidentų, pasirašiusių taikos planą, buvo paklaustas, kodėl plane nenumatytas sovietų pagalbos teikimas Managvos vyriausybei ir komunistiniams sukilėliams kitose valstybėse nutraukimas, jis privačiai paaiškino, kad dėl to turėtų tiesiogiai susitarti JAV su SSSR. Atseit, jei JAV nutrauktų pagalbą afganams, sovietai sumažintų paramą lotynų Amerikos komunistams. Faktinai, jie net privertė Managvą derėtis, nes sumažinti nemokamą naftos tiekimą, be kurio sunku kovoti su padidėjusia kontra veikla.

■ Iš kitos pusės

Idomus sutapimas. Rugpiūčio 6 d. DRAUGE J. Kojelis, rašydamas apie lietuvišką ateitį, su pasigėrėjimu kartoja TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ vedamąjį, kuriame Krikščionybės komiteto priėmimo Baltuose Rūmuose proga sakoma:

"... lietuvių tauta savo kovoje už religinę, tautinę ir valstybinę laisvę savo pusėje turi du aukščiausius autoritetus — ne tik Amerikos prezidentą, bet ir Šv. Tėvą Romoje. Tai didelė, tvirta atrama."

Tuo tarpu DRAUGO vedamajame tame pačiame puslapyje a. j. z. dėsto rimtas A. Maceinos mintis, kurios prieštarauja tautiškumo, religijos ir valstybės nepriklausomumo sumaišymui į krūvą. Iš tikro tokia mišrainė daugiau tinka patriotinio pikniko stadui, kaip rimtam svirstymui, ir labai gaila, kad tos mintys nebuvo paskelbtos dar prieš ruošą jubiliejui. Apie tai dar rašome kitoje vietoje. Čia tik norime pakartoti a. j. z. baigiamąsias mintis.

Konstatavęs, kad normaliai persikrikštijimas yra sąmoningas aktas, kuriam intesyviai mokomasi krikščioniškos pasaulėžiūros bei gyvenimo praktikos ir net parodomas sugebėjimas krikščioniškai gyventi, jis tęsia:

"... krikštijant (lietuvių) tautą buvo apsieita be sistematingo katachumenato. Rezultate ir daugelio mūsų tautiečių tikėjimas liko tik senovinis tikėjimas 'apvilktas' naujais terminais, lyg kokia išgama: pagonybė netekusi savo gyvastingumo; krikščionybė, kurios tikroji išganomoji galia Kristuje, niekuomet neperkrikštijo lietuviškos galvosenos, kultūros ir todėl mums ir likusi pusiau svetima, nesuprantama, tik paklusnumo autoritetui lygyje".

Kam dėl to sukti sau galvą, jei komiteto nuotrauka su prezidentu mūsų pusėje pastatė Washingtoną kartu su Vatikanu! Apie mus pačius, statistus, toje nuotraukoje nėra ko ir kalbėti. Mums užtenka autoriteto.

(vm)

O jei prie to dar pridėsim pereitą savaitę Chautauqua, N.Y. vykusį sovietų piliečių ir amerikiečių bendravimą su aukštųjų pareigūnų kalbom apie reikalą abiejų kraštų piliečiams suartėti, ir kurį pradedant N.Y. gubernatorius Cuomo, vienas iš ryškiausių demokratų politikų, reikalavo baigti 40 metų užtrukusį 'šaltąjį karą', V. Vokietijos atsisakymą nuo savo 72 Pershing I raketų, kurioms atominis užtaisas laiko amerikiečiai ir, pagaliau, sovietų pasiūlymą JT ginklavimui skirtas lėšas išleisti ūkiniams reikalams — toje, per visą pasaulį išsitusioje mozaikoje lietuviški įvykiai neatrodo kaip disonansas.

...

Prezidentas Reaganas į tą Gorbačiovo taikos ofenzyvą reagavo savo pereito trečiadinio kalba iš Los Angeles. Nurodęs, kad geri amerikiečių-sovietų santykiai suiro sovietams nesilaikant Jaltos susitarimų, prezidentas pakartojo, kad laisvė neįmanoma be demokratijos su žmonių teisėmis atstatymo. Pakeliui į tai Reaganas pasiūlė Sovietijos aukščiausiai tarybai viešai padiskutuoti karinį biudžetą ir savo kariuomenės sudėtį, kaip tai daro JAV ir kiti demokratiniai kraštai. Jis taip pat pareiškė vilties, kad bus susitarta dėl vld. distancijos raketų panaikinimo ir bus einama prie 50% visų atominių ginklų sumažinimo, ką paskatino padaryti jo strateginės iniciatyvos ('žvaigždžių karo') paskelbimas ir vykdymas.

Prezidentas taip pat ragino sovietus pasitraukti iš Vietnamo, sugriauti Berlyno sieną, atšaukti Brežnevo doktriną ir eiti prie teisių atstatymo Rytų Europoje.

WANTED
TRUCK PARTS & SERVICE PEOPLE
IMMEDIATE OPENINGS
Best Pay & Fringe Benefits
In The Industry
Call: BOB GARTMAN
TURNPIKE TRUCK CENTER
 Secaucus, New Jersey
 (201) 864-2211 (31-33)

SEWING MACHINE OPERATORS
 Good pay & permanent employment for experienced Mergow or Single Needle sewing machine operators, for day or night shifts, with Mfr. located in Kensington convenient to public trans. & parking. Apply:
THE IRONEES COMPANY
 Front & Venango Sts.
 (3601 N. Front St.)
 Philadelphia, Pa. 19134 (33-35)

FOOD SERVICE MGR.
 FULL TIME
 Position for individual with bachelor degree in food—nutrition preferred. But will consider 90 hour food service course with 1 year full time experience.
 For interview.
 E. O. E. (31-38)

ASSISTANT ADMINISTRATOR
 Qualified individual needed for 180 bed Nursing Home. Please send resume to:
ADMINISTRATOR AT WATERVIEW NURSING CENTER
 536 RIDGE ROAD
 CEDAR GROVE, N. J. 07009
 E. O. E. (31-38)

EXPERIENCED OPERATOR
 NEEDED FULL GARMENT OPERATOR. APPLY IN PERSON TO: I & C CONTRACTING, 7224 16th AVENUE, BROOKLYN, N. Y. 11204, or CALL: 718-234-0286. (33-39)

Lead machine operators and production workers needed for plastic manufacturing plant. Flexible shift, overtime and all benefits paid. Legal U.S. work certification required. Call (201) 447-6172 Waldwick, N. J. 07463. (30-33)

ACCOUNTANT — Small co. with room to grow needs experienced accountant with problem solving abilities. Bowie Area, Mr. Byrd, 301-262-9306. (31-33)

KŪRYBA IR MOKSLAS

— Mums, floridiškiams, džiaugsmas ir garbė turėti savo tarpe konkurso laimėtoją! Miela Rašytoja, iki šiol jūsų gyvenimo dienos pynė kasą iš dainos, vaidybos ir režisūros. Paskutiniu metu atsiskleidė jūsų beletristiniai, proziniai horizontai. Pernai pasirodė jūsų romanas "BERŽAS UŽ LANGO". Šiomet laimėjote "Dirvos" novelių konkursą savo novele "UŽEIGOJE". Iš kur atsirado paskata grožinės literatūros kūrybai?

— Vakaraš dažnai stoviu prie Boca Ciega įlankos ir stebiu saulę, krintančią į naktį. Kitoje įlankos pusėje užsidega Treasure Island ir Madeiros žiburiai. Jie prirakina mano žvilgsnį vizijoje: juk tai scenos šviesos spektaklio metu! Pro mintį slenkantis nostalgiskas jausmas supurto, kaip seniai aš bestovėjau anapus žiburių, už kurių prabėgo mano gyvenimo keturiasdešimt penkeri metai. Ir dabar, stovėdama prie jūros, ilgivosi teatro, scenos šviesų. Teatras — didelė jėga! Jis traukia, lyg gėlmė... Užgesus rampos šviesai, užgęsta žibintai salėje, išsiskirsto žiūrovai, lieka tuštuma. Išsisklaido džiaugsmas, lyg nupūstos dulkės, tarp nebylių dekoracijų, sumestų viena ant kitos užkulisyje, tarp likusio grimo kvapo ir vystančių puokščių, įteiktų spektaklio gale. Tamsoje sėdint, akys vis krypdavo į vienintelę švieselę EXIT. Įdėta tiek darbo besiruošiant spektakliui, kuris, švyste-

SIMAS VELBASIS...

(Atkelta iš 4 psl.)

dovavo. Šios studijos spektakliai buvo surengti ne tik Chicagoje, bet ir Detroite, Clevelande, Toronte.

1973 m. Velbasiai apsigyveno St. Petersburg. Čia Simas įsijungė į vietos visuomeninę bei kultūrinę veiklą, dirbdamas įvairiose vietos lietuvių organizacijose. Gražią duoklę jis yra atidavęs Lietuvių klubui eidamas klubo valdybose įvairias pareigas, o taip pat klubo renginiam paruošdamas sudėtingus šokius.

Simui Velbasui režisuojant, LB St. Peterburgo apylinkės vaidintojai suvaidino tris scenos veikalus, su kuriais buvo aplankyta Juno Beach ir Miami lietuvių kolonijos.

Žodžiu, Simas Velbasis St. Peterburgo lietuvių kolonijos gyvenime paliko neįšildomą pėdsaką. Jo, pasigesime ne tik kaip darbštaus ir gero žmogaus, bet taip pat kaip mielo ir nuoširdaus draugo. S. Všk.

Pokalbis po palmėmis Dirvos novelės konkurso proga pasikalbėjimas su Dalila Mackialiene

Kun. dr. Eugenijus Gerulis

Dirvos novelės konkurso laureatė Dalila Mackialienė ir kun. dr. Eugenijus Gerulis pravedęs pasikalbėjimą.

lėjęs, baigėsi už nuleistos uždangos. Mintyse peršasi beprasmybė. Belieka išeiti pro tą EXIT ir nebegrįžti. Norisi ieškoti to, kas ilgiau išlieka. Ir atklysta mintis, seniai puoselėta: "Rašyti!" Parašytas žodis neužgęsta, kaip rampos šviesa. Jis neušluostomas, kaip grimas nuo veido. Štai kodėl pasukau beletristikon.

— Būtų įdomu žinoti, kodėl, palikus dramaturgiją, pasirinkote ne dramatinį žanrą — tragediją, komediją ar dramą, bet epinį žanrą — romaną, novelę?

— Parašytas dramos veiklas dar nėra pilnas kūrinys, kol jis nėra išvestas scenon. Tik spektaklyje pastatyta drama tampa gyva. Ji yra vertinama, analizuojama, kritikuoja. Veikalui pastatyti reikia teatrinio personalo: aktorių, režisoriaus, dekoratoriaus, administratoriaus ir t.t. Visi žinome: teatralų gretos neauga, bet retėja. Jei žinai, kad tavo parašytas veiklas scenai liks gulėti stalčiuje, nerandi inspiracijos dramatinio žanro kūrybai. Esu rašiusi komedijų, bet jos neišvydo rampos šviesos. Tiesa, už trijų veiksmų dramą "Nepripažintas tėvas" gavau 1000 dolerių premiją. Veikalas buvo pastatytas Los Angeles ir VII-jame Teatro Festivalyje Chicagoje. Draminis žanras daug daugiau reikalauja iš beletristo, negu epinis žanras. Dramaturgas privalo nusiimti ne vien režisūroje ar vaidyboje, bet ir pastatymo galimybėse. Romane ar novelėje tokių didelių rei-

kalavimų nėra. Be to, ši grožinės literatūros šaka žmonėse yra populiariausia.

— Talentų Davėjas beletristui patiki labai svarbias ir atsakingas pareigas! Savo prozinę plunksna rašytojas įtakoja žmonių ir tautų moralę, auklėjimą, didaktiką, duoda istorijai naujas kryptis. Kaip jūs žvelgiate į šias pareigas, užduotį ir atsakomybę?

— Į šį iš metafizikos ar misticizmo išplaukiantį klausimą išsamiau atsiliptų rašytojas, autorius kelių knygų, tvirtai įsipilietinės kūrėjų gretose. Prityręs rašytojas iš kalno turi išmąstyti siužetą, nors ir be detalių. Kūrybos procese siužetas prisipildo detalėmis, susiklosto fabula, atsiranda niuansai. Visa tai įtakoja žmogaus — skaitytojo mintis ir jausmus. Šiaip, grožinės literatūros kūrėjas apsirėškia ne vadovėlio rašymu mokykloms. Jam rūpi ne pasaulėžiūros ar ideologijos, bet grožis ir meniškasis savosios temos pristatymas, saugant, kad menas neužgožtų tikrovės, ar kad tikrovė neužslėgtų meninės tiesos. Būtų įdomu, jei šio klausimu pasisakytų rašytojai-seniorai.

— Skaitytojais domisi ne vien gyvu stiliumi, plačiu žodynu ir turtinga kalba, bet ir literatūrinėmis srovėmis. Klasifikacijos atžvilgiu lietuvių rašytojų dauguma priklauso realizmui. Kuri srovė jums artimesnė: realizmas, naturalizmas, impresionizmas ar kuri kita srovė?

— Esu linkusi į realistinį, buitinių kūrinių pristatymą. Bet niekas nestovi vietoje, todėl pasaulyje ir kyla naujos srovės, stiliai, tendencijos. Mano kūrybos centre yra žmogus — paprastas, su kasdieniniu veidu, asmenine patirtimi, su intymiais išgyvenimais ir subjektyvia jausena. Vidutiniam skaitytojui nerūpi kokiai srovei priklauso jo skaitoma literatūra. Srovių pavadinimus, paprastai, prikerkia kritikai, recenzentai.

— Atsižvelgiant į siužetą ir struktūrą, romanai ir novelės būna psichologinės, satyrinės, istorinės, kriminalinės, fantastinės ir t.t. Kuriai šakai jūs turite daugiau polinkio?

— Parašiau dar tiek mažai, kad negaliu sakyti kurion srovėn linkstu. Skaityti mėgstu viską. Esu perskaičiusi berods visas lietuviškas knygas, skaitau angli ir vokiečių literatūrą. Ypač domiuosi kriminaliniais romanais.

— Kokios kūrybos sulauksime ateityje? — Ko linkite skaitantiems ir rašantiems?

— Mėgstu rašyti šį ir tą. Vienoje mašinėlėje įsuktas lapas su naujojo romano apybraižomis. Kitoje — greitomis apmesta novelė iš kelionės į Romą. Kada visa tai taps kūnu, sunku pasakyti. Įvairūs kiti įsipareigojimai išbarsto mintis ir atimamą laiką. Privalu atiduoti duoklę ir savo kolonijos kultūriniais reikalams.

Skaitytiems linkiu mėlės lietuviškai knygai, lietuviškam žodžiui.

Rašantiems linkiu valytis nuo dirsių, ieškoti sakinių sklandumo, kelti kalbos ir minties kultūrą aukščiau — plotmėn.

Pasikalbėjimą baigiant, dėkoju "DIRVAI" už premijos paskyrimą. Tai buvo man maloni staigmena!

Taip pat dėkoju daktarui Eugenijui Geruliui už pokalbį grožinės literatūros temomis.

Naujieji DIRVOS prenumeratoriai gauna dovanai viena mūsų leidinių pasirinktinai

DIRVOS prenumerata metams 17 dol. Visiems naujiems prenumeratoriams išsiųsime veltui pasirinktinai vieną Vilties leidinių: Vytauto Alanto romaną "Aušra Paliūnuose" ar Jono Švobos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva".

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 17 dol. už Dirvos prenumeratą ir pageidauju gauti veltui:

☐ V. Alanto "Aušra Paliūnuose"

☐ J. Švobos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva"

Prašau siuntinėti DIRVĄ žemiau nurodytu adresu:

Pavardė ir vardas

Adresas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

IR VĖL ATĖJO RUGSĖJIS

Štai ir vėl nuskubėjo dar viena gražioji vasara. Į mielus namučius sugrįžta atostogautojai, savas atostogas praleidę prie vandens, ke liaudami, ar gražesnėse gamtos vietovėse. Ir vėl kiekvieną mūsų lydės kasdieniniai šeimos, kasdieninės duonos, ateities rūpesčiai. Dirbantieji įnyks į įvairius darbus pelnyti pragyvenimo.

Lietuviškosios organizacijos pradės rudens sezono aktyvią veiklą. Ir vėl posėdžiai, nutarimai, planų vykdymai, ginčai, o gal ir nesutarimai subanguos mūsų tarpe po ramios, malonios vasaros.

Visa tai įskaitytina į mūsų kasdieninio gyvenimo eigą. Tai natūralu. Lietuviškosios šeimos, jaunosios šeimos, auginančios savąjį atžalyną rūpinsis, kaip geriau užtikrinti savo vaikučiams šviesesnę ateitį, juos išmoksinti.

Štai čia, šeimos rūpesčių grandinėje, nepaskutiniuoju rūpesčiu iškyla ir jaunosios lietuvių kartos, mokyklinio amžiaus jaunimo ugdymas lietuviškoje dvasioje. Po vyresniųjų juk turi ateiti jaunoji pamaina, kuri lietuvių tautos rūpesčiais gyventų, kuri rūpintųsi lietuvių tautiniu gyvastingumu ir ilgalaikės laisvės už tėvynės išlaisvinimą kovos tęstinumu.

Sąmoningo lietuvių išugdymas priklauso pirmoje eilėje šeimai. Taip. Šeima yra augančiojo žmogaus formuotoja. Šeima gali įdiegti savajam atžalynui tautinį sąmoningumą, meilę tėvynei ir išauginti būsimas kartas lietuviybės išlaikymui.

Antroji institucija tame darbe yra lietuviškoji mokykla. Išeivija rūpestingai jungiasi į lituanistinio švietimo išlaikymą, ateina pagalbon savo lėšomis ir prisideda prie jų išlaikymo.

Ačiū Dievui per keturius dešimtmečius dar nepavargę mūsų tautos sąmoningumo ugdytojas — lietuvis mokytojas, daug darbo dienų aukojęs lituanistinei mo-

kyklai ir už tai tegaudamas tik simbolinį atlyginimą. Bet meilė Lietuvai, lietuvių kalbai, kultūrai mūsų tauriuosius mokytojus veda pasiaukojimo keliu už ką mes ypač turėtume būti jiems dėkingi.

Švietimo reikalus tvarko Lietuvių Bendruomenė, jos įkurta švietimo Taryba. Ir tą darbą LB tęsia nuo jos įkūrimo pradžios. LB rūpinasi telkti lituanistiniam švietimui lėšas, rūpinasi mokyklų išlaikymu. Tai sunkus, nedėkingas ir reikalaujantis didelio pasišventimo darbas. Ir vistiek turime pripažinti, kad tas darbas, nors mažėjant lituanistinių mokyklų ir mokinių skaičiui, iki šiol dar atlieka labai svarbų vaidmenį.

Švietimo Taryba susilaukia nemažos paramos ir iš mūsų didžiosios finansinės institucijos Lietuvių Fondo. Vien šiais metais švietimo reikalams LF paskyrė 53,000 dol., iš kurių mokyklų tiesioginiam išlaikymui atiteko 30,000 dol. Lietuvių Fondui lietuvių visuomenės priklauso didžiausioji padėka ir reikėtų LF ugdymą visokeriopai remti ir stoti į LF eiles, ypač šiais metais, kada norime užbaigti 25 metų LF veiklos sukakties progą keturių milijonų sumą.

Kaip informuoja švietimo Taryba, dar veikia 26 lituanistinės mokyklos su apie 1400 mokinių. Tai vis dar šis tas, nors toli gražu nevysi lietuviai savo atžalyną beleidžia į lituanistines mokyklas.

Tiesa, yra priežasčių. Išsisklaidymas po kitus miestus, atstumai ir t.t. Bet geriems norams esant visa tai galima įveikti ir turime gražių tam pavyzdžių. O juk ir mažuose telkiniuose galima surasti mokytoją ir net keletą mokinių galėtų lankyti "vargo" mokyklą, kuri taip pat tarnautų bendram lietuviškam reikalui.

LB jau nuo seno rugsėjį yra paskelbusi Lietuvių Bendruomenės mėnesiu. Tą mėnesį lėšos telkiamos per LB apylinkes, laiškus ir as-

Kodėl nerado reikalo painformuoti lietuvių visuomenės

Apie vestus pasitarimus ok. Lietuvoje

Jau eilė metų kaip iš okupuotoje Lietuvoje leidžiamos spaudos, skirtos išeivijai, laikraščio 'Gimtas kraštas' ir žurnalo 'Nemunas' skaitome apie kai kurių kultūrininkų dedamas abipuses pastangas užmegsti ir gilinti kultūrinius ryšius tarp išeivijos ir jų kultūrininkų. Bet iki šiol, bent iš išeivijos kultūrininkų pusės, tai buvo tik pavieniai asmeniniai ryšiai. Kai kuriais atvejais suprantami ir pateisinami - kaip išeivijos kultūrininkų noru savo kūrybą parodyti tėvynainiams ir tuo pačiu patenkinti jų domėjimąsi išeivijos kultūrine kūryba. Ir atvirkščiai - tėvynės kultūrininkų noras parodyti savo kūrybą tėvynainių tarpe išeivijoje. Kai kurie kultūrininkai savo pasirodymais okupuotoje Lietuvoje sukėlė ir kelia išeivijos daugumos pasipiktinimą.

meniškai lietuvių lankant lituanistinio švietimo reikalus.

Skelbti vajai nevisada buvo sėkmingi. Savų išpaigojimų neatlikdavo LB apylinkės. Nebūdavo planingo aukų rinkimo.

Tik paskutiniaisiais metais padaryta didelė pažanga. Rugsėjo mėn. skelbtas vėjus jau davė 17,000 dol. Tai šioji tokia parama tėvams, kurių pečius slegia lituanistinių mokyklų tiesioginio išlaikymo našta.

Šiais metais JAV LB Krašto valdyba vėl rūpinasi rugsėjo mėn. įvykdyti vajų. Netrukus bus išsiųsta apie 8000 laiškų lietuviams, gyvenantiems įvairiose vietovėse. Tad gavę laiškutį jo nenumeskime. Pasiskaitytykime, arčiau pažinsime lituanistinio švietimo darbus ir kad ir menkiausia auka prisidėkime prie vėjus sėkmingumo. Aukokime visi, visuotinumai lems sėkmę, o reikalo svarbumas mums suprantamas.

Apylinkėse vajų-rinkimą aukų galėtų vykdyti jaunuoliai, aplankydami tautiečius jų namuose. Tai būtų konkretus darbas jaunimui, kuriuo ir LB taip rūpestingai rūpinasi ir jo pastangas remia.

Tad ir šį rugsėjį pasitinkame su nauju rūpesčiu. Juos lengvinsime talkon savo darbu ir auka. Drauge nepamirškime įieškoti lietuvių šeimų, kurios turi mokyklinio amžiaus vaikučių, kad ir jų širdyse atgimtų meilė lietuvių tautai ir gražiai lietuvių kalbai, per ką ir savąjį atžalyną ugdytume Lietuvai.

J. Janušaitis

ma, kaip pasitarnaujančiais okupanto naudai. Ir ne tiek tais pasirodymais, kiek ta proga padarytais viešais pareiškimais, nepaneigtais ir neatšauktais.

Bet, kaip 'Gimtas kraštas' šių metų liepos 2-8 d. laidoje užsienio lietuviams praneša, matosi, kad kai kurie kultūrinių ryšių mezgėjai yra perėję iš asmeninių kultūrinių ryšių statuso į organizacinį kultūrinių ryšių ugdymą. Kaip 'G.k.' praneša, jis suorganizavo antroje gegužės mėnesio pusėje pokalbį su išeivijos kultūrininkais M. Drunga - 'Santaros-Sviesos' valdybos nariu, P.L. Bendruomenės valdybos vicepirmininku ir Lietuvių Fondo finansuojamos knygos redaktorium; dr. E. Kaminsku - Harvard universiteto profesorium; K. Kebliu - literatūros kritiku; ir L. Mockūnu - 'Akiračių' redakcinės kolegijos nariu.

Pokalbio šeiminkus atstovavo įvairūs aukšti LTSR pareigūnai: Tarybinio kultūros fondo Lietuvos skyriaus pirm. prof. C. Kudaba; LTSR valstybinio leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos reikalų K-to pirm. pavaduotojas R. Mališauskas; Lietuvos komunistų partijos centro K-to užsienio ryšių skyriaus vedėjo pavaduotojas (dabar jau vedėjas) Justas Paleckis; 'Tėviškės' Djos pirm. V. Sakalauskas; ir 'Gimtojo krašto' bendradarbiai.

Pagal 'Gimtojo kraštą', pokalbio pradžioje šeiminkai supažindino išeivijos pokalbininkus apie išleistą ir numatomą išleisti išeivių autorių, bet esą ir daugiau. Pranešė apie 8 dailininkus eksponuojančius savo kūrybą šiais metais įvairiose okupuotos Lietuvos vietovėse. Pranešė apie išeivijos muzikus ir dainininkus ten koncertuojančius šiais metais. Pranešė ir apie šiais metais numatomas 2 sportininkų ekskursijas. Apšvietė pokalbį dalyvaujančius mūsų kultūrininkus apie steigiamą Tarybinio kultūros fondo Lietuvos skyriaus, kuris esąs 'visuomeninė organizacija su tikslu įjungti visuomenę į mūsų kultūrinio palikimo išsaugojimo darbą, puoselėti gimtąją kalbą, tvarkyti senamiesčius, vykdyti kitas ilgalaikes kultūros programas'.

Kas galėtų prieštarauti šio pokalbio pirmoje dalyje kalbėtoms problemoms, jei jų išsprendimas ir vykdymas būtų žinioje kultūrininkų, be jų titulu priedo LTSR, kuri yra visiškai priklausomybėje ir kontrolėje TSRS?

Keistokas, bet idomus M. Drungos atsiliepimas (žinoma, jei jis 'G.k.' teisingai perduotas) į tuos šeiminkų pranešimus: 'Restauravimas kultūros vertybių išsaugojimas, naujų vertybių kūrimas - yra temos, kurios stiprintų tą išeivijos sparną, kuris suinteresuotas ryšiais ir nori juos plėsti. Taipogi tie, kurie abejoja, gaus apsispręsti'. Ne vienam gali kilti klausimas, kam teikiama svarbos pirmenybė: ar ryšių stiprinimo, ar vertybių apsaugos?

Pagal 'Gimtojo krašto' pranešimą, visai kitaip atrodo antroji pokalbio dalis, kai pradėta kalbėti apie laisvą pasikeitimą knygomis ir straipsniais spaudoje. Atrodo, kad šio pokalbio dalis buvo daugiau panaši į tarptautinės prekybos sutarties derybas, nei į kultūrinių ryšių ugdymo svarstybas. Šio pokalbio dalyje išlindo yla iš maišo, ko tarybiniai pareigūnai tikisi iš glaudesnio kultūrinio bendradarbiavimo svarstyta kas už ką, ir kuriais sąlygomis, kiek duos.

Tarybiniai kultūrininkai už išeivijos nupirktus amerikoniškus žemseimius (buldozerius), kranus ir kitokias jiems reikalingas medžiagas, siūlė restauracijos darbų vykdymą ir išeivijos kultūrinių vertybių apsaugą.

Į šią pasiūlą, kuri lietė kultūros fondo rėmimą, M. Drunga pagal 'G.k.' atsiliepė (jei tai yra tiesa) sekančiai: 'Tokių precedentų yra buvę. Manau, kad tokia forma netgi patrauklesnė. Pinigai turi komercinį atspalvį. Prie monės, įrankiai žmones labiau pririša, ryšys pasidaro prasmingesnis. Iš mūsų pusės kliūčių tokiam bendradarbiavimui nematau'.

'Gimtojo krašto' bendradarbis A. Cekuolis pokalbyje padarė ir tokį pareiškimą: 'Gimtas kraštas' išpareigoja išspausdinti bet kokį išeivių straipsnį, jeigu jame nebus įžeidinėjimų arba kvestijonuojamas Lietuvos inkorporavimas į TSRS. Kitų temų atžvilgiu tabu nėra'. Pridūrė ir tai, kad jau perspausdino visą eilę straipsnių iš išeivijos laikraščių ir necenzūrą net 'raudonųjų okupuota Lietuva'.

Nesuprantama, kuo čia giriasi A. Cekuolis. Juk tai yra sena komunistų giesmė, kad Lietuvos nepriklausomybė palaidojo Lietuvos liaudis, vadovaujama Lietuvos raudonųjų - atsieit, komunistų - kai tuo tarpu visas pasaulis gerai žino, kad Lietuvą okupavo Sovietų Rusija smurtu ir apgaule, prieš

(Nukelta į 4 psl.)

Kodėl nerado reikalo...

(Atkelta iš 3 psl.)

tai susitarusi su naciška Vokietija.

Į šias pasiūlas M. Drunga (vėl, jei tai tiesa) teatsakęs sėkančiai: 'Pageidautume, kad nebūtų jokių tabu'. Ir tuojau pat nurodė, kokiais straipsniais ir kur būtų galima pasikeisti, susitarus 'dėl žodžių skaičiaus, honorarų ir pan.'

Tokiu būdu pokalbis, pradėtas aukštomis kultūrinių ryšių ugdymo svarstybomis, baigtas svarstymu mainų - prekybinių gėrybių už kultūrinių vertybių saugojimą, pasikeitimą ir ugdymą.

Toks, matomai, ir buvo šeiminių tikslas, kviečiant į šį pokalbį išeivijos kultūrininkus.

Nestebina mūsų tų tarybinių kultūrininkų-pareigūnų tikslai ir užmačios, kviečiant jų pasirinktus kultūrininkus į tą pokalbį. Bet stipriai stebina kviestų ir tame pokalbyje dalyvavusių kultūrininkų paslaptingumas.

Juk tas pokalbis negalėjo būti, ir nebuvo, atsitiktinis. Jis turėjo būti planuotas iš anksto, kad tuo pačiu laiku okupuotoje Lietuvoje svečiuotųsi glaudesniems kultūriniam ryšiams ugdyti kultūrininkai. Nerado jie reikalo painformuoti išeivijos visuomenę prieš vykdamą į ją, lygiai kaip nerado reikalo per du mėnesius po pokalbio painformuoti išeivijos visuomenę, kad toks pokalbis buvo, ir kas jame buvo svarstyta, ar sutarta. KODĖL?

Kodėl reikėjo laukti 'Gimtojo krašto', kad jis išeiviją informuotų apie tą pokalbį? Žinant 'Gimtojo krašto' reputaciją dėl prisilaikymo prie tiesos, gali būti, kad jis mus ir didžiai klaidina. Jeigu iš tiesų yra toks atvejis, tai ko-

Nepateisinamas tylėjimas

Š. m. liepos 11 d. "Drauge", skyrelyje "Trumpai iš visur", rašoma:

"Ok. Lietuvoje rašytojų sąjungos patalpose diskusijas vedė "Santaros-Sviesos" narys Mykolas Drunga, Harvardo universiteto prof. Edvardas Kaminskas, literatūros kritikas Kęstutis Keblys, "Akiračių" laikraščio narys Liutauras Mockūnas, kurie buvo atvykę iš Amerikos. Iš vilniečių pusės diskusijose dalyvavo Lietu-

dėl iki šiol nėra nei atšaukimo, nei paneigimo ar koregavimo?

Kalbant apie šį vadinamą kultūrininkų pokalbį iš esmės, dėmesys atkreiptinas į jo sekančius aspektus:

1. Jis nebuvo tik asmeninio pobūdžio pokalbis tarp išeivijos kultūrininkų ir Lietuvos tarybinių kultūrininkų. Jis buvo 'Santaros-Sviesos' ir okupuotos Lietuvos kultūrininkams reikalams okupantų skirtų organizacijų pareigūnų pokalbis;

2. Jo tikslas viliojti iš Amerikoje esančios išeivijos dilerius, priedangoje lengvai permatomos kultūrininkams ryšiams ugdyti skraistės, žadant neužtikrintą kultūrinių lobių ugdymą ir apsaugą Lietuvoje ir išeivijoje;

3. Jis buvo išeidžiantis išeivijos protą ir jausmus, siūlant bendradarbiauti su tarybine spauda, pastačius išeivijai sąlygą, kad ji nerasytų apie okupuotos Lietuvos faktinę padėtį, t.y. prievartą jos inkorporavimą į Sovietų Rusijos Sąjungą;

4. Jis buvo tik dar vienas okupanto bandymas migdyti išeivijos ryžtą ir pastangas pagelbėti lietuvių tautai išsivaduoti iš Sovietų Rusijos jungo.

VGA

vos kultūros fondo pirminkas Česlovas Kudaba, Leidyklų ir knygų komiteto pirm. pavaduotojas Rimgaudas Mališauskas, komunistų partijos centro komiteto užsienio ryšių vedėjas pavaduotojas Justas Paleckis, "Tėviškės" draugijos pirm. Vaclovas Sakalauskas ir "Gimtojo Krašto" bendradarbiai. Buvo kalbėtasi apie okupuotos Lietuvos ir išeivijos ryšius".

Vestos diskusijos buvo plačiai aprašytos "Gimtajame Krašte".

Nesulaukiant jokių pasakymų iš ten dalyvavusių, kyla klausimas, kas įgaliojo Mykolą Drungą, prof. Edvardą Kaminską, Dr. Kęstutį Keblių ir Liutaurą Mockūną kalbėti išeivijos vardu.

Iki šiol nieko nesigirdi iš PLB valdybos. Juk Mykolas Drunga yra PLB valdybos vice pirminkas. Dažnai PLB valdyba skelbia, kad ji atstovauja visus laisvojo pasaulio lietuvius. Nejaugi PLB valdyba įgaliojo Mykolą Drungą kalbėti išeivijos vardu.

Kur yra Amerikos Lietuvių Taryba, kurią sudaro 14 organizacijų. Tylėjimas reiškia pritarimą vestoms ap-

valiojo stalo diskusijoms. Gi Altas dažnai pabrėžia, kad veda bekompromisinę kovą dėl Lietuvos laisvės. Tad ir kyla klausimas, ar pritarimas vestoms diskusijoms yra dalis pavergtos Lietuvos laisvės kovos?

Kodėl tyli Vyr. Lietuvos išlaisvinimo komitetas? Nejaugi ir Vlikas pritartų toms diskusijoms.

O kaip yra su mūsų ateitininkais. Juk ir jų žmogus Dr. Kęstutis Keblys sėdėjo už apvalaus stalo ir diskutavo. Pagal p. Masionį, juk ateitininkai Nepriklausomoje Lietuvoje buvo kankiniai-patrijotai. Idomu, kokiai "patrijotizmo" rūšiai reikėtų priskirti šias diskusijas. Visi puikiai žinome, kad okupantas ar jo agentai niekada nesės prie derybų stalo, jeigu jie neturės iš to naudos.

Gražus pavyzdys "Draugas", kurio vardas irgi buvo minimas minėtose diskusijose. Viešu pareiškimu "Draugas" atsiribojo nuo padarytų "neįgaliotų" pareiškimų.

Tad kokių kelių einame?

Dr. Leonas Kriaučeliūnas

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Europos rajono stovykloje Anglijoje...

Buvusi clevelandietė Meilė Leknickaitė-Mickienė su sūnumi ir dukra iš Vokietijos, prieš persikeliant į JAV, dalyvavo Europos rajono skautų stovykloje Anglijoje. Prieky klūpo: M. Dunsmuir, J. Žilinskas, Y. Julius. Stovi: N. Julius, M. Julius, E. Poutney, P. Mickus, N. Mickus ir M. Mickienė.

S. B. Vaitkevičiaus nuotr.

Broliukas ir sesutė Žilinskaitė-Mickienė su sūnumi ir dukra iš Vokietijos, prieš persikeliant į JAV, dalyvavo Europos rajono skautų stovykloje. Iš kairės: Alma Traškaitė sesių pastovyklės viršininkė, Jonas Žilinskas, Zita Žilinskaitė ir V. Gasperienė rajono vadovė.

S. B. Vaitkevičiaus nuotr.

ST. PETERSBURG

VĖL PAVILIOJO KAPAI

Taip, vėl vienas, nuoširdus ir mielas mūsų tautos sūnus iškeliavo amžinybės keliu. Tai mūsų kolonijos gyventojas Simas Velbasiš, kuris mirė liepos mėn. 19 d. Simas gana sunkią širdies operaciją turėjo prieš kelis metus, po kurios buvo atsigavęs, tačiau paskutiniųjų kelių mėnesių laikotarpį jo sveikata pastebimai vis silpnėjo ir silpnėjo. Nuliūdime pasiliko velionies žmona Alė Kalvaitytė-Velbasienė ir posūnis Gediminas Morkūnas su šeima.

Mirusiojo kūnas buvo pašarvotas R. Williams koplyčioje, St. Petersburg. Atsisveikinimas įvyko liepos mėn. 20 d. vakare. Dalyvavo gausus būrys mūsų kolonijos gyventojų, kurie sukalbėjo rožinį, vadovaujant šv. Kazimiero misijos vedėjui kun. Vyt. Zakarui, OFM. Atsisveikinimo iškilmėms vadovavo Lietuvių klubo pirm. A. Karnius. Jis su velioniu — klubo valdybos nariu — atsisveikino Lietuvių klubo vardu. Toliau atsisveikinimo sekančiųjų organizacijų vardu: liet. respublikonų — V. Mažeika, St. Petersburgo Balfo skyriaus — St. Vaškys, menininkų — V. Vaitiekūnas, scenos mėgėjų — K. Gimžauskas, LF — J. Gerdvilienė, LB St. Petersburgo apylinkės — A. Dūda ir ALT S-gos — J. Žvynys. Visiems susirinkusiems šeimos vardu G. Morkūnas pareiškė nuoširdžią padėką.

Liepos 22 d. pranciškonų koplyčioje, St. Petersburg Beach, kun. Vyt. Zakaras, OFM, atlaikė mišias, kurias užprašė LB St. Petersburgo apylinkė.

Mirusiojo kūno palaikai sudeginti ir urna su peleiniais palaidota Chicagos Tautinėse kapinėse.

Simas Velbasiš gimė 1911 m. spalio 28 d. Raudėnų km., Šiaulių apskr. Baigęs Jonavos vidurinę mokyklą, įstojo į Kauno valst. teatro baleto mokyklą, kurią baigęs 1930 metais buvo priimtas į Valstybės teatrą baleto solistu. Pasitraukęs iš Lietuvos, 1944 m. jis dirbo Vienos Volks operos balete šokdamas solisto vaidmenis. Vėliau, apsigyvenęs Vokietijoje, įsijungė į Lietuvos operos ir baleto solistų suorganizuotą trupę, kuri 1945-46 metais surengė eilę koncertų anglų kariuomenei ir lietuvių tremtinių stovyklose. 1947 m. Augsburgėje buvo stātoma Delibo Kopelija, kur Simas šoko pagrindinį Franco vaidmenį.

1949 m. Velbasiai atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Chicagoje Simas Velbasiš įsteigė baleto studiją, kuriai jis pats ir vadovavo.

(Nukelta į 5 psl.)

ISIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

KOL DAR YRA GALIMYBĖS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai \$370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas \$ 35.00
- Anksčiau užsisakiusiems — \$33.50
- ☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai \$150.00
- ☐ VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai \$ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO "Iš mano atsiminimų"..... \$ 13.00
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai "Pasakyta parašyta"..... \$ 11.00

Žemiau išvardintiems leidiniams duodama nuolaida 50%

Amerikos lietuvių istorija — A. Kučas \$10.00, Rubajatai — E. Saštvaras \$7.50, Atspindžiai ūkanose — V. Alantas — \$6.00, Dialogas su lietuviiais — B. Raila \$6.00, Palikimas — F. Kirša \$4.00, Gluosnių daina — A. Vaičiulaitis \$3.00, Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai — L. Dambriūnas \$4.00, Pulgio Andriušio raštai, 1 tomas \$5.00.

Šį skelbimą iškirpti ir pageidaujamas knygas pažymėti.
Kaina US dol.

J. KAPOČIUS, P.O.Box 752, CATUIT, Mass. 02635

Tel. (617) 426-6991

Vardas, Pavardė

Adresas

KŪRYBA IR MOKSLAS

— Mums, floridiškiams, džiaugsmas ir garbė turėti savo tarpe konkurso laimėtoją! Miela Rašytoja, iki šiol jūsų gyvenimo dienos pynė kasą iš dainos, vaidybos ir režisūros. Paskutiniu metu laiku atsiskleidė jūsų beletristiniai, proziniai horizontai. Pernai pasirodė jūsų romanas "BERŽAS UŽ LANGO". Šiomet laimėjote "Dirvos" novelių konkursą savo novele "UŽEIGOJE". Iš kur atsirado paskata grožinės literatūros kūrybai?

— Vakaraus dažnai stoviu prie Boca Ciega įlankos ir stebiu saulę, krintančią į naktį. Kitoje įlankos pusėje užsidega Treasure Island ir Madeiros žiburiai. Jie prirakina mano žvilgsnį vizijoje: juk tai scenos šviesos spektaklio metu! Pro mintį slenkantis nostalgiskas jausmas supurto, kaip seniai aš bestovėjau anapus žiburių, už kurių prabėgo mano gyvenimo keturiasdešimt penkeri metai. Ir dabar, stovėdama prie jūros, ilgivosi teatro, scenos šviesų. Teatras — didelė jėga! Jis traukia, lyg gėlmė... Užgesus rampos šviesai, užgęsta žibintai salėje, išsiskirsto žiūrovai, lieka tuštuma. Išsisklaido džiaugsmas, lyg nupūstos dulkės, tarp nebylių dekoracijų, sumestų viena ant kitos užkulisyje, tarp likusio grimo kvapo ir vystančių puokščių, įteiktų spektaklio gale. Tamsoje sėdint, akys vis krypdavo į vienintelę švieselę EXIT. Įdėta tiek darbo besiruošiant spektakliui, kuris, švyste-

SIMAS VELBASIS...

(Atkelta iš 4 psl.)

dovavo. Šios studijos spektakliai buvo surengti ne tik Chicagoje, bet ir Detroite, Clevelande, Toronte.

1973 m. Velbasiai apsigyveno St. Petersburg. Čia Simas įsijungė į vietos visuomeninę bei kultūrinę veiklą, dirbdamas įvairiose vietos lietuvių organizacijose. Gražią duoklę jis yra atidavęs Lietuvių klubui eidamas klubo valdybose įvairias pareigas, o taip pat klubo renginiam paruošdamas sudėtingus šokius.

Simui Velbasiui režisuojant, LB St. Peterburgo apylinkės vaidintojai suvaidino tris scenos veikalus, su kuriais buvo aplankyta Juno Beach ir Miami lietuvių kolonijos.

Žodžiu, Simas Velbasis St. Peterburgo lietuvių kolonijos gyvenime paliko neišdildomą pėdsaką. Jo, pasigesime ne tik kaip darbštaus ir gero žmogaus, bet taip pat kaip mielo ir nuoširdaus draugo. S. Všk.

Pokalbis po palmėmis Dirvos novelės konkurso proga pasikalbėjimas su Dalila Mackialiene

Kun. dr. Eugenijus Gerulis

Dirvos novelės konkurso laureatė Dalila Mackialienė ir kun. dr. Eugenijus Gerulis pravedęs pasikalbėjimą.

lėjęs, baigėsi už nuleistos uždangos. Mintyse peršasi beprasmybė. Belieka išeiti pro tą EXIT ir nebegrįžti. Norisi ieškoti to, kas ilgiau išlieka. Ir atklysta mintis, seniai puoselėta: "Rašyti!" Parašytas žodis neužgęsta, kaip rampos šviesa. Jis neušluostomas, kaip grimas nuo veido. Štai kodėl pasukau beletristikon.

— Būtų įdomu žinoti, kodėl, palikus dramaturgiją, pasirinkote ne dramatinį žanrą — tragediją, komediją ar dramą, bet epinį žanrą — romaną, novelę?

— Parašytas dramos veiklas dar nėra pilnas kūrinys, kol jis nėra išvestas scenon. Tik spektaklyje pastatyta drama tampa gyva. Ji yra vertinama, analizuojama, kritikuojama. Veikalui pastatyti reikia teatrinio personalo: aktorių, režisoriaus, dekoratoriaus, administratoriaus ir t.t. Visi žinome: teatralų gretos ne auga, bet retėja. Jei žinai, kad tavo parašytas veiklas scenai liks gulėti stalčiuje, nerandi inspiracijos dramatinio žanro kūrybai. Esu rašiusi komedijų, bet jos neišvydo rampos šviesos. Tiesa, už trijų veiksmų dramą "Nepripažintas tėvas" gavau 1000 dolerių premiją. Veiklas buvo pastatytas Los Angeles ir VII-jame Teatro Festivalyje Chicagoje. Draminis žanras daug daugiau reikalauja iš beletristo, negu epinis žanras. Dramaturgas privalo nusiimti ne vien režisūroje ar vaidyboje, bet ir pastatymo galimybėse. Romane ar novelėje tokių didelių rei-

kalavimų nėra. Be to, ši grožinės literatūros šaka žmonėse yra populiariausia.

— Talentų Davėjas beletristui patiki labai svarbias ir atsakingas pareigas! Savo prozine plunksna rašytojas įtakoja žmonių ir tautų moralę, auklėjimą, daktiką, duoda istorijai naujas kryptis. Kaip jūs žvelgiate į šias pareigas, užduotį ir atsakomybę?

— Į šį iš metafizikos ar misticizmo išplaukiantį klausimą išsamiau atsiliptų rašytojas, autorius kelių likos knygų, tvirtai įsipilietinės kūrėjų gretose. Prityręs rašytojas iš kalno turi išmąstytą siužetą, nors ir be detalių. Kūrybos procese siužetas prisipildo detalėmis, susiklosto fabula, atsiranda niuansai. Visa tai įtakoja žmogaus — skaitytojo mintis ir jausmus. Šiaip, grožinės literatūros kūrėjas apsireiškia ne vadovėlio rašymu mokykloms. Jam rūpi ne pasaulėžiūros ar ideologijos, bet grožis ir meniškasis savosios temos pristatymas, saugant, kad menas neužgožytų tikrovės, ar kad tikrovė neužslėgtų meninės tiesos. Būtų įdomu, jei šio klausimu pasisakytų rašytojai-seniorai.

— Skaitytojai domisi ne vien gyvu stiliumi, plačiu žodynu ir turtinga kalba, bet ir literatūrinėmis srovėmis. Klasifikacijos atžvilgiu lietuvių rašytojų dauguma priklauso realizmui. Kuri srovė jums artimesnė: realizmas, naturalizmas, impresionizmas ar kuri kita srovė?

— Esu linkusi į realistinį, buitinį kūrinio pristatymą. Bet niekas nestovi vietoje, todėl pasaulyje ir kyla naujos srovės, stiliai, tendencijos. Mano kūrybos centre yra žmogus — paprastas, su kasdieniniu veidu, asmenine patirtimi, su intymiais išgyvenimais ir subjektyvia jausena. Vidutiniam skaitytojui nerūpi kokiai srovei priklauso jo skaitoma literatūra. Srovių pavadinimus, paprastai, prikerkia kritikai, recenzentai.

— Atsižvelgiant į siužetą ir struktūrą, romanai ir novelės būna psichologinės, satyrinės, istorinės, kriminalinės, fantastinės ir t.t. Kuriai šakai jūs turite daugiau polinkio?

— Parašiau dar tiek mažai, kad negaliu sakyti kurion srovėn linkstu. Skaityti mėgstu viską. Esu perskaičiusi berods visas lietuviškas knygas, skaitau angli ir vokiečių literatūrą. Ypač domiuosi kriminaliniais romanais.

— Kokios kūrybos sulauksime ateityje? — Ko linkite skaitantiems ir rašantiems?

— Mėgstu rašyti šį ir tą. Vienoje mašinėlėje išuktas lapas su naujojo romano apybraižomis. Kitoje — greitomis apmesta novelė iš kelionės į Romą. Kada visa tai taps kūnu, sunku pasakyti. Įvairūs kiti išipareigojimai išbarsto mintis ir atimą laiką. Privalu atiduoti duoklę ir savo kolonijos kultūriniais reikalams.

Skaitantiems linkiu mėlės lietuviškai knygai, lietuviškam žodžiui.

Rašantiems linkiu valytis nuo dirsių, ieškoti sakinio sklandumo, kelti kalbos ir minties kultūrą aukščiausio plotmėn.

Pasikalbėjimą baigiant, dėkoju "DIRVAI" už premijos paskyrimą. Tai buvo man maloni staigmena!

Taip pat dėkoju daktarui Eugenijui Geruliui už pokalbį grožinės literatūros temomis.

Naujieji DIRVOS prenumeratoriai gauna dovanai viena mūsų leidinių pasirinktinai

DIRVOS prenumerata metams 17 dol. Visiems naujiems prenumeratoriams išsiųsime veltui pasirinktinai vieną Vilties leidinių: Vytauto Alanto romaną "Aušra Paliūnuose" ar Jono Švobos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva".

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 17 dol. už Dirvos prenumeratą ir pageidauju gauti veltui:

☐ V. Alanto "Aušra Paliūnuose"

☐ J. Švobos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva"

Prašau siuntinėti DIRVĄ žemiau nurodytu adresu:

Pavardė ir vardas

Adresas

Vaizdai iš Dirvai paremti ruoštos gegužinės...

Kazimiero ir Elenos Pocių sodyboje, Beverly Shores, Ind., š. m. rugpiūčio 2 d. įvykusi Dirvai paremti gegužinė davė pelno 700 dol., kurie persiūsti Dirvai. Nuotraukoje sodybos šeimininkas ir gegužinės rengėjas inž. Kazimieras Pocius, Vilties draugijos pirm., su J. Grunvaldiene, A. Juodvalkiu ir inž. J. Jurkūnu prie laimėjimų stalo.

Visos nuotraukos Kęstučio Pociaus

Žurn. Juozas Žygas Dirvai paremti gegužinėje kalbasi su kun. dr. Ign. Urbonu, Gary, Ind. Šv. Kazimiero parapijos klebonu.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis. Dirvai aukuoja:

Dirvai paremti gegužinės, ruoštos K. E. Pocių sodyboje pelnas 700.00
Dr. Vladas Raišys, Vokietija 100.00
A. Kukučionis, Tinley Park 8.00

M. Macevičius, Chicago .. 3.00
W. Žiedonis, Willoughby 8.00
A. Dovydaitis, St. Pete. ... 3.00
I. Muliolis, Mayfield 3.00
E. Bulotienė, Detroit 8.00
B. Gražulis, Flint 3.00
A. Banys, Bloomfield Hills 20.00
X. Y., Jamaica Plain 50.00
E. Gedgaudienė, Santa Monica 8.00
G. Taoras, Cleveland 8.00
K. Žukauskas, Sunny Hills 10.00
St. Petokas, Upland 10.00
A. Ibenskis, Cleveland 10.00
A. Janušonis, Woodhaven 8.00
O. Biežienė, Long Valley 13.00
Gr. Kenter, Danbury 23.00
H. Idzelis, Cleveland 3.00
G. Bučmys, Cleveland .. 3.00
P. Girnys, Anglija 33.00
J. Šukienė, St. Petersburg 3.00
V. Lenkevičienė, Chicago 10.00
S. Vaškys, St. Petersburg 10.00
V. Židžiūnas, Centerville 5.00
J. Adomaitis, Ville La Salle 10.00
Dr. E. Jarašūnas, Santa Monica 30.00
V. Mamaitis, Sunny Hills 6.00
R. Mieželis, Delaware 8.00
V. Dzigas, Omaha 13.00
P. Klimas, Paryžius 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Vl. Stravinskas, vyriausias baro talkininkas, džiaugiasi loterijoje laimėta tautiniais rūbais aprengta lėle.

J. Grunvaldienė, M. Rulienė, Z. Galinienė ir O. Kronienė talkinusios loterijos bilietų platinime.

(2)

UŽEIGOJE

Dalila Mackialienė

Dirvos 1987 m. konkurse premijuota novelė

Pranas įėjo į raštinę, kur, alkūnėmis atsi-rėmęs stalo, skaitė laikraštį "Auksinio Smėlio" užteigos savininkas: storokas, poplikis, užsivilkęs spalvotais marškiniais, atsegtais prie kaklo, trumpom rankovėm. Pakėlęs nuo laikraščio pilksvas akis, sustabdė žvilgsnį ant įėjusio veido.

— Tai labas vakaras ponui. Nežinau net pavardės, bet iš laikraščio sprendžiu, kad esate lietuvis. Mes namie irgi skaitome lietuviškus laikraščius, — melavo. Ištiesė ranką pasisveikinti, apžvelgdamas savininką nuo galvos iki juosmens. Toliau uždengė stalias.

— Tai kaip su nakvyne? Ar dar liko kokia lova? Mes esame trys: mudu su žmona ir suaugus duktė. Būtų gerai, jeigu gautume du kambarius. Vieną su dviem lovom, o kitą — singelinį. Na, kažin ar įspėčiau tamstos pavardę? — Įsistebeilijo akimis į užteigos savininką.

— Mane čia šaukia Viktor. Esu mat Viktoras. Tai trumpiau.

Pro atdarą langą, suglaudusios viršūnės, dvi palmės šnarėjo vakarines maldas. Viktoras taip ir liko neištaręs pavardės.

— Tai kiek imi už naktį? Jei per brangiai, tai rytoj dairysimės kitur.

— Įrašyk čia pavardę ir adresą. Matai čia tokia tvarka, kad reikia žinoti kas — ir iš kur. Ir dar telefoną. Jeigu kas kokios, tai žinosime, kam duoti žinią.

— Namie nieko neliko. Žmona, duktė ir aš

čia. O šunį atidavėme į šunų viešbutį, — paaiškino Pranas ir, užpildęs blankelį, padavė Viktorui.

— Pranas Skaudys, net iš Ohio. Dabar ten šalta. Čia sušilsit. Tai vieną kambarį, ar du? Už vieną su dviem lovom — penkiasdešimt dolerių, už du, — jie sujungti durimis, — šešiasdešimt penki. Visoj Floridoj pigiau nerasi. Šiuo metu daug turistų ir kainos visur aukštos. Vasarą pigiau. Mažai kas atvažiuoja per karščius. Pas mane kainos tiek žiemą, tiek vasarą tos pačios. Aš nekaitaliuju. Neišnaudoju progų.

— Mūsų visas gyvenimas susideda iš neišnaudotų progų. Kiek mes jų praleidom? Kartais visai be reikalo. Aš skaitau šitaip: griebk, kol gali. Paskui gailėsies.

— Galite naudotis baseinu, kiek tik norite. Vanduo švarus, šiltas.

Baseine, kurį iš trijų pusių supo vienaaukštis pastatas, vėsiu chloruotu vandeniu dar mėgavosi iš šiaurės atvykę turistai. Vaikai, kaip žuvys nardė po azūrinį vandenį ir spygavo. Baseinas, apšviestas žalsvomis šviesomis, spalvų variantais žaidė virpančiu vandens paviršiumi, o vyresnieji, suvirtę į plastikines kėdes, — šnekučiavosi. Čia neužklydavo gatvės triukšmas, vėjas nesuko smėlio sūkurių, tik į krūmus sulindę svirpliai — smuikavo. Danguje viena po kitos žiebbė žvaigždės, ir "Golden Sand" užteigos languose — žiburiai. Pusnuogius

kūnus glostė kampuoti palmių lapų šešėliai, ir šiugždėjimas slopino balsus. Prigesinti pašnekesiai maišėsi su gražiai apkarpytų krūmų šnarėjimu. Už sustatytų kėdžių augo veja, kuri žibintų šviesoje, atrodė pilka. Cementiniai takai vedė į kambarių duris, kuriuose atostogaujančių privatumą saugojo dvigubos užuolaidos.

— Kambariai tvarkomi ir lovos keičiamos kasdien. Už televiziją — kvoteris. Kartais vaikai palieka, tai dega visą dieną, — kalbėjo rašydamas pavardę į knygą. — Mūsų mieste buvo toks vienas Skaudys. Gal esi tas pats? Seminaristas. Toks pat aukštas, blondinas, kaip pats. Mergiotės lipdavo, atsimenu, kaip medus prie škiedros. Dabar kažin, ar pažinčiau. Daug metų, o ir akys netaip rodo. Aš tai mokiausi Amatų Mokykloje. Kai surengdavo šokus, tai kad duodavom su seminaristėmis, net užkulniai trūkinėjo. O po dvyliktos dar susimesdavom kur nors į privatų kambarį ir, užsisukę gramofoną, trenkdavom iki išaušdavo. Labai mėgau šokti. Ten ir Skaudys maišydavos. Bet į mus "amatininkus" net nežiūrėdavo: mat ne ta klasė. Man dėlto kildavo toks pasiutimas, kad net dabar, kai prisimenu, širdis užkaista. Ir žinai ką? Nepatikėsi. Kai baigiau Amatų Mokyklą, — mano brolis jau studijavo Kaune ir turėjo tarnybą. Tai jis mane atsiėmė į Kauną. Ten baigiau Suaugusių Gimnaziją, po to dar Mokytojų kursų ir tapau mokytoju. Tai matai, kaip kartais išeina. Tik iš pasiutimo. Galvojau, kuo tie seminaristai geresni? Juk ir aš galiu būti mokytoju, ar ne? Paskyrė į tokį užkampį. Užsikasiau balose ir mokytojavau. Taip ir nuėjo jaunystė, bevaikant pempes raistuose, bemaitynant mažus paukščiukus, kurių tėvus sudras-kė vanagai, — čiupinėdamas vieną raktą ir ieškodamas kito, — liepo prisiminimus Viktoras.

(Bus daugiau)

BOSTONO LIETUVIAI

PRADEDANT MOKSLĄ

Bostono lituanistinė mokykla mokslas prasidės rugsėjo 19 dieną. Veiks darželio ligi 8-to skyriaus, ir trys klasės aukštesniosios. Šiame mūsų mokytojų padėtis kur ka gerenė nei pernai, bet vistiek yra trūkumų. Mums dar reikia ant-ram skyriui mokytojo ir taip pat istorijos mokytojo aukštesniajai mokyklai. Administracines pareigas tęsia Aidas Kučinskas, o direktoriavimą Daiva de Sa Peréira. Mokytojus: Jūratė Aukštikalnienė, Jūratė Lalienė, Laima Dumčiuvienė, Aldona Dabrilienė ir Liuda Senutienė iš pereinamųjų metų. Yra pasisiūlusius studentų ateiti padėti. Pramatyta turėti dainavimo bei tautinių šokių mokytojus, kad mokykla galėtų dalyvauti šokių šventėje Hamiltone.

Tėvų komitete dalyvauti sutiko Dalia Zikienė, pirmininkė, Irena Veitienė, sekretorė, Birutė Banaitienė, dežuravimo koordinatorė ir Teresė Boyce, narė. Išdininuku pasilieka Alvydas Kazakaitis.

Norėčiau padėkoti Lietuvos Bendruomenei ir Tautininkų Sąjungai, kurie taip gražiai mūsų mokyklą parėmė paaukodami 1500 ir 1000 dol. Kaip ir kasmet, tėvų komitetas rengs tradicinį balių lapkričio 21 d., Piliečių klube.

Kviečiu visus dalyvauti šiame parengime, o taip pat prašau atsilankyti mūsų mokykloje bet kurį šeštadienį, pabendrauti ir pamatyti mūsų gražias naujas patalpas, Blue Hills Regional gimnazijoje, Canton, Mass.

Daiva de Sa Pereira,
direktorė

LANKĖSI DR. B. VAŠKELIS

Rugpiūčio 19 d. Bostone lankėsi Lituanistikos Instituto pirmininkas **Dr. Bronius Vaškelis** iš Chicagos. Vietoje jis aptarė su gyvenančiais Bostone instituto nariais ir LB Bostono apylinkės valdyba Bostone įvykstančio spalio 10-12 dienomis Lituanistikos Instituto suvažiavimo reikalus. Suvažiavime bus ne tik svarstomi instituto reikalai, bet taip pat eilė paskaitų, kurių galės klausytis plačioji vietos lietuvių visuomenė. Suvažiavimas vyks So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose, 368 W. Broadway, So. Bostone. Suvažiavimą globoja LB Bostono apylinkės valdyba.

MIRĖ T. STANKŪNAITĖ

Rugpiūčio 21 d. Cape Code netikėtai mirė Teresė Stankūnaitė. Ji paliko gilia-

me nuliūdime seseris: Aldoną Andriušienę, Oną Vilėniškienę, Bronę Krikščiukaitienę, Juliją Leščinskienę ir Mariją Adomaitienę.

Velionė palaidota rugpiūčio 26 d. Forest Hills kapinėse po šv. Mišių, kurios atlaikytos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje South Bostone. Laidotuviams rūpinosi Caspero laidotuvių namai, 187 Dorchester St., So. Bostone.

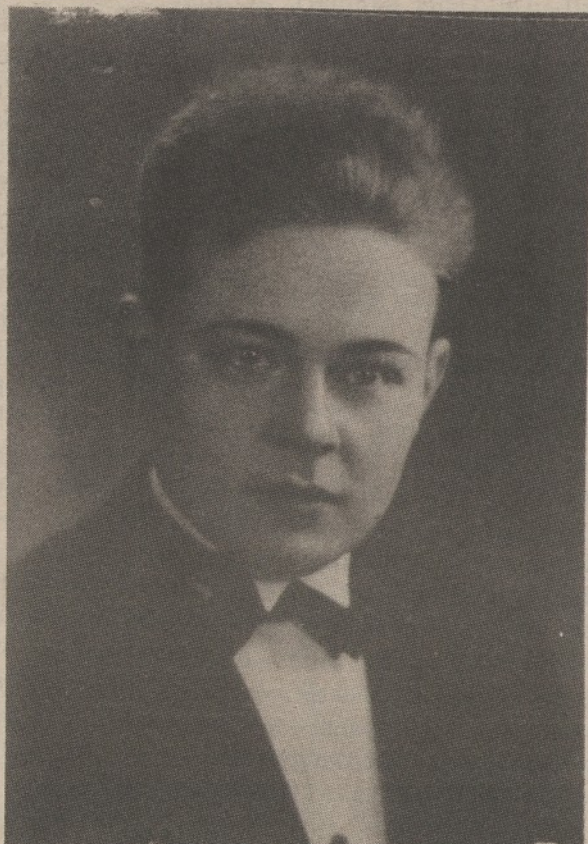
Teresė Stankūnaitė rėmė savo darbu ir pinigų įvairią lietuvišką veiklą. Jai paves-tas pareigas ji visuomet sąžiningai atlikdavo. Tai buvo gyva lietuviško organizmo ląstelė.

IŠGIRSIME PIANISTĘ R. APEIKYTĘ

Tradicinio Laisvės Varpo rudens koncerto rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje programos atlikime dalyvaus ne tik Los Angeles vyrų kvartetas, bet ir pianistė Raimunda Apeikytė iš Los Angeles. Ji akompanuos kvartetui ir atliks keletą kūrinių pianinu. Iš jos pasirinktų kūrinių pažymėtini komp. Balio Dvariono "Čiuożykloje" ir Giedros Gudauskienės "Žemės drebėjimas ir "Hollywood". Tuo būdu koncertas bus dar įvairesnis ir įdomesnis, negu pradžioje planuota. O kvartetas atliks beveik išimtinai lietuvių kompozitorių kūrinius, kas retai tepasitaiko mūsų koncertuose.

PAGARBA KOVOTOJUI

Lenkijos okupuotoje Lietuvos sostinėje išaugę ir ryžtingai kovoje už jos lietuviškumą mūsų tautiečiai ryškiai išsiskiria savo idealizmu ir solidarumu iš kitų. Tatai aiškiai rodo vilniečio Antano Matioškos atmini-

Antanas Matioška 1937 m. Vilniuje.

Los Angeles vyrų kvartetas dainavimo metu. Iš kairės — pianistė Raimunda Apeikytė, pirmoje eilėje — B. Seliukas ir E. Jarašūnas, antroje eilėje — R. Dabšys ir A. Polikaitis.

mui aukos Lietuvių Fondui. Šių metų vasario 27 d. jam mirus, jo jaunystės kovos draugai jautriai jungiasi savo aukomis į jo atminimo įamžinimą Lietuvių Fonde. Tos aukos tebeplaukia iš įvairių miestų, net Vokietijos.

Šiuo metu Antano Matioškos atminimui įnešta į Lietuvos Fondą jau \$1,740.00, o užsibrėžta sudaryti \$2,000.00, taigi dar trūksta \$260.00. Jaunystės kovos draugų jautrumas ir solidarumas tesudaro paskatini-mą tiems, su kuriais Antanas Matioška taip pavyzdin-gai ir nenuilstamai dirbo Bostono lietuvių organizacijose. Aukos siųstinos: Mr. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02042 arba tiesiog į Lietuvos Fondą, 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629.

LAUKIAMAS KVARTETAS

Dideliu susidomėjimu Bostono ir apylinkės lietuviai laukia Los Angeles lietuvių vyrų kvarteto, kuris atliks programą Laisvės Varpo tradiciniame rudens koncerte, rengiamame rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto sa-

lėje, 368 W. Broadway, So. Bostone. Tą kvartetą sudaro: pirmasis tenoras Emanuelis Jarašūnas, dr. inžinierius, profesorius California State University; antras tenoras Bronius Seliukas, inžinierius; baritonas Antanas Polikaitis, inžinierius; bosas Rimtautas Dabšys, inžinierius. Kvarteto akompaniatorė — pianistė Raimunda Apeikytė. Kaip žinoma iš spaudos, kvartetas atlieka savo programą ne statiškai, bet vaidybiškai. Laisvumas, judesiai, pozų keitimas išskiria kvartetą iš kitų lietuvių dainos kolektyvų. Kvarteto pasirodymas — didelė naujiena Bostono ir apylinkės lietuviams, kurie jau įpratę, kad kiekvienam Laisvės Varpo koncerte pasirodo vis naujos, dar vietoje negirdėtos ir nematytos mūsų meninės jėgos. O tokių koncertų Laisvės Varpas surengia kasmet bent du — pavasarį ir rudenį. Dabar rengiamas koncertas bus jau 57-tas Laisvės Varpo kultūrinis renginys.

JUODOJO KASPINO DIENA PER RADIJĄ

Hitlerio-Stalino 1939 m. rugpiūčio 23 d. pasirašyto pakto 48-rių metų sukaktį plačiai paminėjo lietuvių ir anglų kalba Laisvės Varpo radijo programa rugpiūčio 23 d. laidoje. Lietuviškai tuo reikalu kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis, o angliškai — nuolatinė anglų kalba talkininkė Birutė Duobaitė-Silvia.

Apgailėstauta, kad VLIK ir PLB pareiškimai šiuo reikalu pasirodė vėlokai, tad vietoje nespėta stipresnės veiklos suorganizuoti.

RENGINIAI

• Rugsėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas Bostono Lietuvių salėje.

• Rugsėjo 13 d. Tautos šventės minėjimas Brocktone, rengiamas LB apylinkės ir Martyno Jankaus šaulių kuopos: 10 val. pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje, iškilmingas susirinkimas salėje.

• Rugsėjo 19 d. Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos naujų mokslo metų pradžia Blue Hills Regional Vocational Technical High School, So. Randolph St., Canton, Mass.

• Rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje Laisvės Varpo rudens koncertas, kuriame programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

• Rugsėjo 27 d. 3 val. popiet sol. Lilijos Šukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

• Spalio 4 d. 2 val. popiet šv. Kryžiaus katedroje Mišios aukojamos kardinolo Bernard Law, minint Lietuvos krikšto sukaktį. Mišių metu giedos sol. Marytė Bizinkauskaitė, o vargonais gros dr. Vytenis Vasyliūnas.

• Spalio 4 d. 6 val. vakaro Lantana restorane Randolphe banketas, kuriame meninę programą atliks sol. Marytė Bizinkauskaitė ir sol. Benediktas Povilavičius, akompanuojami komp. Jeronimo Kačinsko. Banketą rengia Lietuvos krikšto minėjimo komitetas.

• Spalio 10-12 d. įvyks Lituanistikos instituto suvažiavimas su paskaitomis visuomenei So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos namuose, 368 W. Broadway.

• Spalio 11 d. 3 val. popiet First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

• Spalio 18 d. Los Angeles lietuvių dramos sambūrio vaidinimas "Valdovas", rengiamas Tautinės sąjungos Bostono skyriaus.

• Spalio 25 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje inž. dr. Jurgio Gimbuto iliustruota paskaita "Lietuvos bažnyčių ir varpinių tipologija", rengiama Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

• Lapkričio 7 d. 6 val. 30 min. vakaro Sandaros salėje, 30 Intervale Brocktone metinis Balfo 72 skyriaus banketas.

• Lapkričio 22 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, rengiamas LKV S-gos Ramovės Bostono skyriaus.

• Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos tradicinis rudens pobūvis.

• Lapkričio 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio 50 metų veiklos minėjimas.

• Gruodžio 19 d. šv. Petro lietuvių parapijos salėje So. Bostone tradicinė Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

Vertos dėmesio citatos

Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejus sudarė gerą progą mūsų istorikams rimtai pasvarstyti, ar tikrai galėjo Vytautas su Jogaila lietuvius krikštyti užšalusiame Nemune, žurnalistams ir fotografams pademonstruoti savo profesijos talentus, o filosofams ir teologams pakartoti logikos gimnastiką. Bet mūsų dėmesį ypač pažadino a. j. z. "Drauge" (nr. 152) vedamasis "Tautiškumas ir krikščionybė po jubilėjaus", paremtas kitiems gal dar negirdėtomis dr. A. Maceinos veikalo "Ora et labora" citatomis ir straipsnio autoriaus komentarais.

Nesiimdami pergildinti ten keliamo klausimo, ar krikščionybė užgožė mūsų tautybę, ar tautybė krikščionybė, tenorime čia pateikti tiksliai keleta tenai suminėtu įdomių samprotavimų pačių skaitytojų savarankiam apmąstymui.

O tame specialiai jubiliejui parašytame veikle dr. A. Maceina esą teigęs:

"Kadangi mes esame savos lietuviškos kultūros ne užaugos, mes ir dabar šaukiamės religijos ne tik kovojame su ateizmu, bet ir su

'rusiškumo skverbimusi į mūsų kultūrą'."

Be to, minėtos knygos autorius ten dar aiškiau išryškina ir mūsų visuomenės dalies galvosėną apie Lietuvoje gyvenančius lietuvius. O toji mūsų visuomenė esą taip mananti:

"... kaip seniau gilus lietuvių tikėjimas atlaikęs stiprius Lietuvos rusinimo smūgius, taip ir dabar tas tikėjimas kaip išbandytas tautinis ginklas rišas tautą vienybėn, ir tik ateistai ar indiferentai išsiskiria iš šios vienybės, išsiskirdami tuo pačiu ir iš tautos. Nors jie ir laiką save tėvynės mylėtojai, iš tikro tačiau nedaug kuo jie skiriasi nuo Lietuvos pavergėjų" (mūsų pabraukta). Vadinasi, — "kas ne katalikas, tas ir netikras lietuvis".

(Žinoma, tai primena mums kadaise gal ir netyčia išslydusį vysk. V. Padoleskio pamokslo posakį: "Jei nepriklausoma Lietuva nebus katalikiška, tai mums jos visai nereikia").

Ir taip, dr. A. Maceinos nuomone, mes — "užuot lietuviškąją samonę ugde kultūros priemonėmis, vis labiau imame šauktis religi-

jos" ir "lietuviybės išlaikymo našta krauname ant krikščionybės pečių".

O ką jūs apie tai galvojate?

NEPASENĖS ISTORINIS PAMOKYMAS

Ok. Lietuvos spauda, atskleisdama šiaulių šv. Petro ir Povilo bažnyčios statybos istoriją, tarp kitko pamini ir tokį XVII a. pradžios jos inventoriaus apraše išlikusį nurodymą:

"Negalima savo ganytojų mušti, gąsdinti. Iš sakyklos reikia skelbti ir tokią mintį, jog nevalia kūdikiui iki 2 ar 3 metų guldyti šalia suaugusio žmogaus, nes, versdamasis ant kito šono, gali jį nugulti."

Iš to 350 metų senumo istorino rašto dar ir dabar Lietuvoje ypač tinka pagraudenimas, kad negalima kunigų mušti ir gąsdinti, nes dar vis būna įvykių, kad tarybiniai plėšikai ar per uolūs pareigūnai kunigą net užmuša. O išeivijoje yra daug nelaimingų atsitikimų, kad sunkaus svorio mieguista poniutė, versdamasi lovoje, nugula savo šunį ar katę.

TEISYBĖ KAIP ANT DELNO

Vienas Floridoje poilsiaujantis mūsų tautietis, televizijoje ištisai stebėjęs kongreso surengtą aukštųjų valdžios pareigūnų tardymą, mums tarp kitko parąšė tokią savo nuomonę:

"Man atrodo, kad Tardymo komitetas visai be reikalo sugaišo tiek laiko, traukdamas iš vyriausybės pareigūnų gerklių informacijas, ar prezidentas žinojo Iranui ginklų pardavimo ir Nikaragvos partizanų rėmimo biznį. O aš, net jų netardęs, galiu tvirtinti, kad jis puikiausiai žinojo visas tų įvykių smulkmenas.

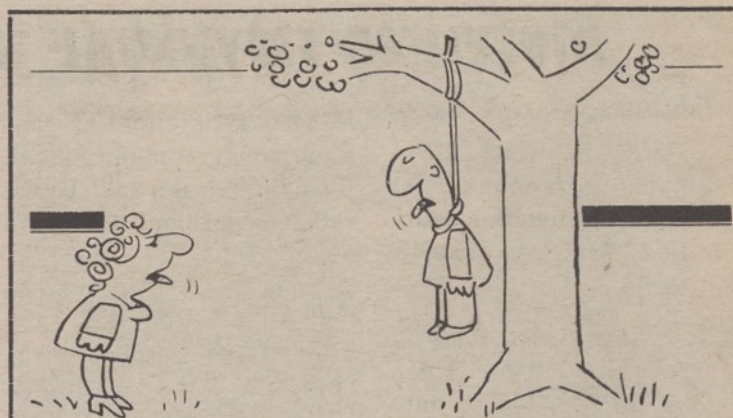
Jeigu prez. Reaganas turi tokią fenomenališką atmintį, kad atsimena net visų čia gyvenančių nežymių mūsų senųjų aukštųjų vedybų sukaktis, jubiliejinius gimtadienius ir adresus ir tomis progomis atsiunčia sveikinimus, tai kaip jis galėjo nežinoti tokių didelių dalykų, kurie dėjosi čia pat jo rūmuose? Neįmanoma!

Aš tą savo pastabą nusiunčiau net mūsų senatoriui, kuris tuose tardymuose dalyvavo, tik nesuprantu, kodėl į tą mano žodį nebuvo atkreipta jokio dėmesio.

R. K.

PATARIMAI JAUNAVEDŽIAMS

Kadangi ir mūsų dorovingoje bendruomenėje šiais laikais garsėja jau daugiau skyrybų negu vedybų, tai vienas didelio patyrimo ir net tris kartus vedęs našlys atsiuntė tokius patarimus jaunoms šeimoms pa-

A. G.

GYVENIMO KELIONĖ

"Gyvenimas — tai kaip graži kelionė",
Kadais dainavo Aisčio patirtis,
O šiandien — vien pavirtęs į velionį,
Džiaugies, kad tavo kojos netirtės;

Kad nereikės vėl bėgti, klupti, keltis,
Griuvėsiuos raustis duonos trupinių,
Nepasivys tautiečių žodžių šaltis
Ir velnias, tapęs angelu kilniu.

Džiaugies, kad liksi naktį nenušautas,
O dieną — ne kalėjimo rūsy
Ir su baltais žalios tėvynės autais
Bus dausose viešnagė nebaisi.

gausinti ir sustiprinti:

- Neišsigąskite, jeigu prie altoriaus vienas ar kitas apsisverksite, nes vedybų momento ašaros yra daug saldesnės negu skyrybų, dėl to lengviau nuryjamos ir jomis neužspringstama.

- Tikroji meilė yra savanoriška, tad nereikalaukite jos vienas iš kito prievarta.

- Nesibarkite, jeigu kuris nors iš jūsų per vėlai grįžta iš tarnybos, iš baltaus ar iš kelionės, nes ilgesnis nesimatymas tik stiprina vienas kito pasiilgimą.

- Visada tikėkite vienas kito žodžiais, nes tvirtas tikėjimas net ir melą paverčia teisybe.

- Nors moteris yra suverta iš vyro molinio šonkaulio, bet ji, kaip ir tarybininkų nacionalizuota žemė, vis tiek nėra vyro nuosavybė. Taigi, kaip ir kolūkinėje santvarkoje, nepavydėkite jos savo artimui.

- Neklausykite meilės aistrą seniai užmiršusių savo uošvių per dorų pamo-

kymų, nes, jais vadovaudamiesi, niekad neturėsite vaikų.

- Svarbiausia, — abu šeimos partneriai būkite pakankamai išmintingi: žinokite, kad saulė užteka ne dėl to, kad tris kartus užgieda gaidys.

MUMS RAŠO

KĄ Į TAI ATSAKYTI?

Mano sūnus, geriausiai baigęs lituanistinę mokyklą ir skaitęs lietuvišką spaudą, kuriam ir aš pats visada pasakodavau apie didingą Lietuvos praeitį, lietuvių laisvės kovas ir nepalaužiamą laisvės meilę, net pabrėždamas, kad lietuviai ir kalėjime gali būti laisvos dvasios, — aną dieną pakišo man po nosimi tokią iš laikraščių jo surinktų sakinių litanią:

"Mūsų tautos vergijos galo dar nematyti".

"Toks mūsų samprotavimas yra tikrai vergijos liekana".

(Nukelta į 10 psl.)

SU VILTIMIS Į VISŲ VEIKSNIŲ VIENYBĖS KONFERENCIJĄ

"Tikros vienybės mes pasieksime tik tada, kai Vlikas įsijungs į Lietuvių Bendruomenę, Bendruomenė — į Altą, o Altas — į Vliką. Kitos galimybės nėra. (Iš seno žurnalisto straipsnio naujaisiais laikais).

ŠVIESIOS ATEITIES GARANTIJA

"Nepaneigtina, kad mūsų suvažiavimai, sąskrydžiai, kultūros kongresai, mokslo simpoziumai ir tomis progomis asmeniškai veikėjų pabendravimas dalyviams suteikia tiek daug naujo dvasios peno, kad jis dar ilgam garantuoja išeivijoje lietuviybės išlaikymą". (Iš mūsų spaudos).

Musmirės stovykloje ir Lietuvoje

Šį rašinėlį parašė Daina Janutaitė laikydama egzaminus vyr. skautės laipsniui gauti Los Angeles skaučių tunte.

Nuvažiavau pirmą kartą į Lietuvą, kai buvau 12 metų. Aš žinojau, kad komunistai yra užėmę ją ir kad gyvenimas yra visiškai kitoks, negu kai mano seneliai gyveno tenais. Mano seneliai man nemažai buvo pasakoję apie jų tėvynę, bet

PRO MĖLYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 9 ps1.)

"Lietuvos tijūnas reikia lauja, kad jo vergai dar intensyviau dirbtų".

"Vergų balsas nepasiekia ponų ausų".

"Vergo vaikas — vergavaldžio nuosavybė".

"Raudonieji tironai ilgai bando vergų kantrybę".

"Laisvasis pasaulis visai nenori girdėti mūsų vergų aimanų".

"Tik vergas gali šitaip nusizeminti".

Ir jis, ironiškai šypsodamasis, mane paklausė: ar tikrai Lietuvos universitete dėstote vergai profesorai, meną kuria vergai rašytojai ir vergai dailininkai ir operoje dainuoja vergai dainininkai? O jeigu tai ne tiesa, tai šitaip laisvai vartojamas vergo žodis ne tiek įžeidžia okupantą, kiek pažemina patį lietuvį...

Tėvas

BAISUS BEDIEVIŲ SMEIŽTAS

Kažkokie mūsų bedieviai dar ir dabar skleidžia visokių piktus gandus apie Lietuvos apsi krikščinimo minėjimą Ryme. Vieni pasakoja, kad mes ten lenkiškai poteriavome, kiti priekaištauja, kad popiežiui buvo parodyti ne tie mūsų veikėjai, kuriuos reikėjo, o dar kiti, kad mūsų choras buvo užkimes nuo vyno. Bet baisiausias melas, kad iškilmių dienomis Italijos vagys kai kuriems mūsų maldininkams ištuštino kišenes, kitiems esą pavogė foto aparatų, vienai moterėlei net šv. Petro bažnyčioje greta lonkose sėdėjusi vagilka nupjovė nuo saitų rankinuką, o vieną tautietį Vatikano alebardininkai net skaudžiai primušė buožėmis.

Tai bjauri neteisybė. Pavyzdžiui, man ne tik niekas nieko nepavogė, bet parvežiau savo kaimynams Ryme pripirkusi tokių dalykų, kad už juos dabar beveik dykai atsiėjo kelionė.

Magdalena Riaubienė, Čikaga.

iš visų kitų žinių aš labiau pamatyti mano senelių ir knygų pasakų šalį. To neradau, ypatingai tą pirmą dieną.

Aš su mamyte atvykome traukiniu į Vilnių iš Lenkijos. Buvo šaltas, tamsus rytas. Lijo be sustojimo. Viskas tą pirmą dieną man buvo pilnai nuspallvota: pilka traukinių stotis, pilkas dangus. Kur tik pažūrėjau, mačiau apsiniaukusiais veidais jaunos karėvius.

Mudviejų nelaukė gimnės su gėlėmis, nes nežinojo kurio laiku atsirasis. Aš, 12-metė mergaitė, buvau mažai temiegojusi, pavargusi... nelabai man patiko tas, ką mačiau. Kur tie kaimai, pils ir gražūs Lietuvos miškai? Kur tos ilgom gelsvom kasom lietuvaitės? Tik atsime nu tamsiaplaukių. Kur ta Lietuva, apie kurią man seneliai pasakoję? Jinai buvo kitokia nei buvau įsivaizdavusi.

Nuvažiavome į mamytės krikšto mamos butą, viename Vilniaus naujųjų rajonų. Pavargusi greit užmigau. Miegant mano "culture shock" pradėjo nykti. Pabudau, atmerkiau akis. Į mane žiūrėjo gelsvais plaukais šešiolikmetis vaikinai ir dvi jaunesnės mergytės.

Tie buvo mano mamytės krikšto motinos anūakai. Aš ir ją vadinau močiute. Tučtuojau jie mane prakalbino... norėjau pasislėpti. Dar buvo sunku tikėti, jog tikrai esu Lietuvoje. Tą pirmą dieną dažnai prašydavau, kad pakartotų sakinius antrą ir trečią kartą. Visi taip greitai kalbėjo, kad mažai suprasdavau, kai pirmą sykį perlėkdavo žodžiai per ausis. Laimei, greit pripratau prie greitos kalbos ir susidraugavau su "močiutės" anūkais: Rūtele, Giedrute, Mindaugėliu, Egle, Elegijum ir Audinga.

Jei prieš tą pirmą kelionę į Lietuvą nebūčiau su skautėmis stovyklavusi, abejoju, kad būčiau supratusi svarbumą šios kelionės mano lietuvių ir kilmei. Nežinau, ar būčiau domėjusis istorinėmis vietovėmis ir žmonėmis be tų žinių, kurias gavau stovyklaujant. Tikriausiai būčiau nuvažiavusi amerikoniukė ir negalėjusi suvirškinti — suprasti šios kelionės įspūdžius.

Aiškiai prisimenu, kai pamačiau Trakų pilį. Buvo ypač įdomu, nes vienoj paukštyčių stovykloj mano skiltis pasivadino tuo pilies vardu. Prieš tą stovyklą nebuvau girdėjusi apie tą pilį. Kai nuvažiavau aplankyti Trakus, jau žinojau apie tą vietą ir kad jinai buvo Lietuvos sostinė senais laikais.

Lietuvių skautų organizacija jaunimui, gyvenan-

čiam San Francisco apylinkė, yra ypatingai svarbi, liečiant mūsų lietuviškumo ugdymą. Turime mažai jaunimo, visi gyvena toli nuo vienas kito, neturim parapijos ar salės ir mažai bendraamžių. Su šitais sunkiais lituanistinė mokykla sunkiai įsikūrė ir neišsilaukė. Štai, neturėjus progos išmokyti Lietuvos istorijos, papročių, liaudies meno ir dainų, skaučių ir skautų stovykla mane supažindino su nauja ir platesne realybe. Aišku, dėkoju tėvams ir seneliams, kad išmokė skaityti ir rašyti lietuviškai... tai pradžia mano lietuviškumo ugdymo. Lietuvių skautų organizacija mano lietuvių vybei davė galimybę augti stipresniu, gilesniu būdu.

Grįžtam į Lietuvą... Nuvažiavau į kaimą Dzūkijoje su "močiutės" dviem anūkais ir jų tėveliu. Audinga ir Elegijus nusivedė mane grynauti miške. Žinojau, kad yra daug įvairių grybų, pavyzdžiui, baravykai ir musmirės. Kitoj stovykloj mūsų skiltis vadinosi "Musmirės", tai grybaujant apsidžiaugiau pamačiusi tikras musmires, baravykus ir nemažai kitokių grybų. Elegijus net man parodė ir šungrybį.

Po grybavimo tą vakarą aš su Audinga ir Elegijum sėdėjom ant rasto laukuose kalbėdamiesi. Lietuvoj jaunimą domina viskas, kas liečia Ameriką. Pasakojau apie mano lietuvių draugus ir stovyklas. Tie nustebo sužinoję, kad yra tiek daug lietuvių Amerikoje ir kad veikia įvairios lietuvių organizacijos užsienyje. Bėkalbant užsinorėjom padainuoti ir galėjom visi tas pačias dainas dainuoti, nes stovykloj buvau išmokusi daug dainų. Svarbiausia: aš, — ta "amerikietė" — mano draugams pagiedojau Lietuvos himną, Lietuvą, tėvynę mūsų... Mano draugai niekada nebuvo girdėję šio himno, jie žinojo tik tarybinės Lietuvos himną. Lietuvos himną irgi buvau išmokusi skautų stovykloje.

Čia mano rašytos ištraukos iš tos pirmos kelionės į Lietuvą. Kiekvieną dieną daug dalykų pamačiau, sužinojau ir pergyvenau. Vieni man buvo visiškai nauji,

Jaunieji Algirdas ir Livija Bobeliai

DAR VIENA LIETUVIŲ JAUNAVEDŽIŲ PORA

Montrealyje, Kanadoje, šių metų liepos 31 dieną, Aušros Vartų bažnyčioje susituokė Algirdas Bobelis su Livija Stankevičiute.

Algirdas Bobelis yra daktaro Kazio ir Dalės Bobelių sūnus, o Livija — Liudo ir

Valerijos Stankevičių dukra. Abu jaunieji yra baigę aukštuosius mokslus.

Vestuvių jauki ir šeimyniška puota vyko Le Shangrila viešbučio patalpose. Čia smagiai linksminosi ir jaunieji laimės linkėjo gražus būrys jaunosios ir jaunojo draugų. Ypatingai prasmingą žodį tarė jaunojo močiutė Alena Devenienė. Į vestuves buvo gausiai suvažiavę abiejų šeimų giminės ir draugai tiek iš Kanados tiek iš Jungtinių Amerikos Valstybių.

Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į Havajų salas ir Tol. Rytus. Grįžę žada kurtis Floridoje. (r)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

"Amber Holidays" 1987 M. EKSURSIS Į LIETUVĄ

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPESE:

Spalio 6-23 Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4,
Helsinki 1\$1725.00

Gruodžio 26 — sausio 10 Maskva 2, Vilnius 5,
Ryga 4, Leningradas 3\$1514.00

Registracijos, informacijos reikalų skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite
1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY FOR DEPARTURES FROM BOSTON OR NEW YORK AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

JUODOJO KASPIŲ DEMONSTRACIJOS

Chicagos lietuviai, paskatinti LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos ir Amerikos lietuvių tarybos, š. m. rugpjūčio 23 d. 12 val. gausiai dalyvavo Chicagos didmiesčio centre prie George Washingtono paminklo, solidarizuodami Vilniuje ruoštomis demonstracijoms.

Chicagoje Juodojo kaspio demonstracijas ruošė Pavergtų tautų taryba, šiais metais pirmininkaujama lietuvių atstovo K. Okso. Susirinko tūkstantinė minia, kurią arti pusės sudarė lietuviai. Vėliavos, plakatai, šukiai darė reikiamą įspūdį ir atkreipė praeivių dėmesį, nors didmiesčio centre sekmadieniais yra tuščia ir ramu. Programai vadovavo jauna latvaitė Larisa Salenieks apibudiniusi šios dienos demonstracijų paskirtį. Sugiedojus Amerikos himną ir sukalbėjus invokaciją, trumpai kalbėjo tarybos pirm. K. Oksas, Jaunųjų amerikiečių už laisvę atstovas, Amerikiečių tautybių tarybos atstovas, Ukrainiečių kongreso atstovas, Gudų komiteto atstovė, Solidarumo komiteto pirm., Kubos tarybos pirm., Nikaragvos kovotojų laisvės skyriaus pirm., Čekoslovakų tarybos atstovas, Lietuvių tarybos informacijos direktorius ir Lenkijos laisvės komiteto atstovas.

Po šių ilgesnių ar trumpesnių kalbų, trūkusių valandą laiko, prie paminklo padėta gėlių, prisimenant komunistinių okupantų nužudytus ar nukankintus žmones ir protesto ženklą sudeginta komunistinė raudona vėliava.

Demonstracija buvo tvarkinga, rami ir pakankamai gausi. Visų demonstrantų arti pusės sudarė lietuviai. Visi demonstrantai ant rankovių turėjo juodus kaspinus. Solidarizuodami Vilniuje vykusioms demonstracijoms, Chicagos lietuviai pasirodė vieningi. Gal padėjo spaudoje paskelbti veiksmų atsišaukimai ir

vietinių padalinių raginiai. Padėka priklauso LB vidurio vakarų apygardos valdybai, parūpinusiai autobusus ir sudariusiai sąlygas pasiekti demonstracijos vietą.

Mūsų demonstracijų atžvilgiu didžioji spauda ir TV buvo labai santūri, bet Vilniaus, Rygos ir Talino demonstracijas aprašė plačiai ir aiškioje vietoje. Pav. Chicagos Tribune paskelbė: **Anti-Soviet protests flare in Baltic states** ir pridėjo žemėlapiuką. Straipsnyje apžvelgiama Molotovo-Ribbentropo 1939 m. pasirašyta sutartis, įgalinusi Vokietiją pradėti II-jį pasaulinį karą, o komunistinei Rusijai okupuoti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Pirmą kartą taip plačiai komentuotos demonstracijos, pabrėžiant, kad tai galima buvo padaryti tik vykdant Gorbačiovo "glasnost" politiką.

MUZIKO STASIO ŠIMKAUS PRISIMINIMAS

Lietuviškų radijo laidų MARGUČIO vedėjas Petras Petrutis šių metų rudeninį koncertą skiria muziko Stasio Šimkaus šimtajam gimtadieniui paminėti. Koncertas įvyks š. m. spalio 4 d. (sekmadienį), 4 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Numatoma plati ir įdomi programa. Apie muziko Stasio Šimkaus gyvenimą ir kūrybą bei plačią ir šakotą muzikinę-visuomeninę veiklą kalbės operų libretų kūrėjas ir vertėjas, poetas Stasys Santvaras ir muzikos istorikė Loreta Venclauskienė. Koncertinę dalį atliks operos solistai: Algirdas Brazis, Audronė Gaižiūnienė, Roma Mastienė ir Algis Valiūnas. Prie pianino muzikas Manigirdas Motekaitis. Taipgi dalyvaus ir Dainavos ansamblis, diriguojamas Emilijos Pakštaitės-Sakadolskienės.

Muziko Stasio Šimkaus gimtadienis buvo plačiai ir paminėtas ok. Lietuvoje, skiriant didelį dėmesį jo kū-

Dalis demonstrantų Chicagoje prie Washingtono paminklo solidarizuojant vykusioms demonstracijoms Vilniuje, Rygoje, Taline.

rybai. Muzikas Stasys Šimkus net du kartus lankėsi Amerikoje ir paliko savo pėdsakus. Gražu, kad Margučio vedėjas ėmėsi iniciatyvos Stasį Šimkų paminėti.

Visi kviečiami dalyvauti ir bilietus iš anksto įsigyti Gifts International Vaznelių parduotuvėje (2501 W. 71st St.) ar Margučio raštinėje (2615 W. 71 st St.).

• Margučio skelbtam dainų konkursui yra gauta 12 dainų. Vertinimo komisija sudaryta iš Floridoje gyvenančių muzikų: Petro Armono, Danutės Liaugminienės ir Algio Šimkaus. Atrinkti konkurso laimėtojus, komisija posėdžiaus rugpjūčio 29 d. muziko Algio ir Irenos Šimkų namuose. Posėdyje dalyvauti žada ir pats Margučio vedėjas — konkurso skelbėjas Petras Petrutis, šiuo metu porą savačių poilsiaująs Jazbučių šeimoje.

Tenka priminti, kad lietuviškos Margučio laidos šiemet švenčia 55-rių metų sukaktį. Tai pačios seniausios lietuviškos radijo laidos Amerikoje, įsteigtos muziko Antano Vanagaičio 1932 m. Tame laikotarpyje Margutis pergyveno džiaugsmingų, liūdnų ir net tragiškų dienų, o jo lietuviškas balsas vis tebeskamba Chicagos lietuviams. Šiai sukakčiai paminėti yra sudarytas komitetas, pirmininkaujamas pasiaukojančios visuomenininkės Irenos Kriaučeliūnienės. Kiti komiteto nariai, tiksliau narės: Dalia Dundzilienė, Sofija Džiugienė, Antanas Krutulis, Genė Rimkienė ir Dalia Šlenienė.

Šiai sukakčiai paminėti ruošiamas pokylis spalio 24 d. 6:30 val. vak., Jaunimo centro didž. salėje. Programoje numatyta laimėtojams premijų įteikimas ir premijuotų dainų atlikimas. Taipgi bus atliktas Violetos Karosaitės specialiai sukurtas šokis — "Tango 1932".

Vietas ar 10 asmenų status, prašome rezervuoti pas D. Dundzilienę, telef. 925-3682 ar G. Rimkienę, telef. 246-1938.

Mūsų gausus dalyvavimas parems Margučio išsilikimą finansiškai, o taip pat ir pajus moralinę paramą. Margučio talka įvairiems renginiams ar minėjimams yra nepamainoma.

TAUTOS FONDO VAKARIENĖ

Tautos Fondo Chicagos Komitetas š. m. rugsėjo 12 d., šeštadienį, 6:30 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave. ruošia Tautos Fondo tradicinę vakarienę.

Tautos Fondas yra Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto išdininkas.

Fondas talkina VLIKui vi-suose Lietuvos laisvinimo darbuose, juos finansuodamas.

Maloniai kviečiami visi lietuviai šioje vakarienėje dalyvauti. Savo dalyvavimu paremsite moraliai ir materialiai Tautos Fondo atliekamą darbą.

Vakarienės metu meninė programą atliks jaunosios kartos muzikai Rima ir Darius Polikačiai, o vėliau bus vertinga loterija.

Apie dalyvavimą prašome pranešti iki rugsėjo 8 dienos tel. 737-0928 arba 424-2904. Vakarienė \$15.00 asmeniui.

FORELADY
EXPERIENCED FORELADY. MT. VERMONT AREA. \$400.00 A WEEK. AIR CONDITIONED FACTORY. ALL UNION BENEFITS. CALL: 914-664-0995 DAILY 7-5 P.M. (3133)

Supazindinkit savo biciulius
su DIRVA.

Atsiuskit ju adresus.

Jie gaus keleta numeriu VELTUI!

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau siuntinėti Dirvą susipažinimui šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Dalis demonstrantų Chicagoje prie Washingtono paminklo solidarizuojant vykusioms demonstracijoms Vilniuje, Rygoje, Taline.

NUVAINIKUOJAMI GALINGIEJI SOVIETINIAI DIDVYRIAI

Buvęs Sov. Sąjungos komunistų partijos generalinis sekretorius ir ilgametis diktatorius **Leonidas Brežnevas** parašė atsiminimus apie savo karo meto žygdarbius ir už juos gavo valstybinę literatūros premiją, ir net lietuvis poetas **Eduardas Mieželis** turbūt iš reikalo pateisinti savo tada eitas pareigas sugiedojo ta proga saldžią giesmelę anam didvyriui ir jo kūriniui. Tokias diktatoriaus pareigas trumpai ėjęs **Konstantinas Černenka** taip pat buvo laikomas karo metu labai nusipelnisiu.

O štai dabar laikraštis "Literaturnaja gazeta" išsispausdino pasikalbėjimą su istoriku **Juriu Poliakovu**, kuris nuvertino tą ilgus metus už tikrą laikytą oficialų mitą. Tas istorikas sako, kad karo metu anie du niekaip didvyriškai nepasireiškė. Istorikui nuvertinti tokius didžiuosius gal bus davęs drąsos ir Gorbaciovas, kuris savo kalbose yra dabar kritikavęs buvusią Brežnevo veiklą. Ligi šiol niekas nedrįso apie juos teisybės sakyti.

Poliakovas pasikalbėjime plačiau sustoja ties Malaja Zemlia mūšiu, kuris ilgai buvo laikomas nereikšmingu. Po Chruščiovo iškilęs Brežnevas savo atsiminimuose suteikė tam mūšiui reikšmės. Ten sovietinės pajėgos užkirtusios kelią vokiečių daliniams 1943 m. prasiveržti iš Juodosios jūros, ir šitaip buvusi nulemta karo pergalė, tai buvęs tikras posūkis sovietų naudai. Brežnevas tik rašė apie tą mūšį, ligi tol nereikšmingu laikytą, o didelę reikšmę jam priskyrė, lygindami jau su Stalingradu ir Leningrado gynimu jo pataikūnai. Pagaliau net ir daina ta tema buvo parašyta ir dažnai Maskvos radijo kartojama.

Poliakovas sako, kad apie tą mūšį prirašyta monografijų, mokslinių ir populiarių straipsnių, net daugia-

tomių knygų, žinoma, vis neužmirštant Brežnevo didelio vaidmens. Bet jis ten ėjo tik politinio komisaro pareigas, o tokių buvo tūkstančiai.

Černenkos vaidmuo kare irgi buvęs menkas. Jis buvo sargybinis Kinijos pasienyje, ryfiniame Kazachstane. 1984 m. buvo susuktas do-

kumentinis filmas, kuriame ten pat tarnavęs karys pasakoja apie Černenkos dalinio žygdarbį — jis nuo užsienio ginkluotų vagių apgynęs galvijų bandą. Vagys buvę ginkluoti, ir susirėmimo metu vienas karys žuvo, o kitas sužeistas. Bet ir ta istorija esanti išpūsta.

Sveikatos apsauga Sovietijoje

Eidamas į ligoninę, sovietinis pilietis pasiima, sako, pluoštą rublinių banknotų, nes ten reikės už viską duoti smulkių kyšių. Pats ligonis, jeigu pajėgus, ar jo artimieji turės apie lovą grintis valyti. Be kita ko, reikia nusinešti savo paklodes ir rankšluosčius. Kai kas net bando įsigyti medicininius instrumentus, kurie reikalingi operacijai daryti. Kyšis reikalingas, jeigu nori ligoninėje pasirinkti patikimą gydytoją.

Ligoninėms daug ko trūksta, chirurgams net ir adatų ir t.t. specialių siūlų, švirkštų. Chirurgai prieš operacijas patys turi pasi-
aštrinti skalpelius.

Apie Maskvos ligoninių padėtį 1980 m. rašė Anatolis Agranovskis, kurio pasisakymas tik dabar tegalėjo patekti į laikraštį. Jis matė prie ligoninės vartų eilėje stovinčius būrius žmonių su krepšiais ir ryšuliais. Ne gėles jie nešė sergantiems artimiesiems, bet sriubą, vaisius, mėsiskus ar žuvis patiekalus, taukus ar dešras, nes didžioji dalis ligoninės maisto suverčiama į atliekas. Vakaris ar naktimis staleliai apkraunami iš namų atneštuoju maistu. Gydytojai kovoja su tokia praktika, nes kai šilta, tai musės užplūsta ir burbia ne tik apie tuos jas viliojančius valgius ar jų liekanas, bet ir apie ligonių žaizdas.

Kova, žinoma, nesėkminga, nes jau pora dešimtmečių, kai pagal biudžetą ligo-

nio maistui tegali būti išleidiama tik 60 kapeikų per dieną. Naujajam sveikatos ministrui dabar po ilgų ir kietų derybų su ligoninių administratoriais pasisekė bent tiek, kad bus pradėti įrengti kioskai, kuriuose ligoniai galės nusipirkti vaisvandenių ir šio to užkasti.

Kita bėda — vaistai. Gydydamas nemokamas, bet už vaistus reikia mokėti. Tačiau mažesnėse vietovėse ir gauti jų sunku. Tik didžiuosiuose miestuose jų pakanka, nes apie vaistines sunkiojasi piliečiai, kurie turi ne tik vietinės gamybos, bet ir užsieninių vaistų, nors jie prieinami ne visiems — kainos brangios.

Pagal oficialią statistiką sveikatos apsaugos padėtis Sov. Sąjungoje yra pavyzdinga. Atrodo, kad kai kurie turtingieji kraštai Vakaruose turėtų pavydėti Kraštas turi 1.200.000 kvalifikuotų gydytojų, ir kiekvienam tūkstančiui gyventojui tenka 13 ligoninės lovų. Bet iš tiesų ministerijos komisijos tikrinimai vertė pasidaryti išvadą, kad dešimt procentų gydytojų yra ne kvalifikuoti, keturiasdešimt procentų medicinos mokyklas baigusių nepajėgia suprasti Rentgeno nuotraukų ir kardiogramų. Ir ligoninės yra pergrūstos — ligoniai guldomi darbininkų bendrabučiuose ir privačiuose butuose. "Literaturna gazeta" rašė, kad moterys, eidamos gimdyti, visai kombinuoja, kad tik kur nors kitur, kad tik ne Maskvos gimdymo namuose. Centrinėje Azijoje daugumas ligoninių neturi kanalizacijos ir vandens tiekimo. Pramonė nepagamina pakankamai antibiotikų. Visų bėdų pagrindinė priežastis ta, kad vis trūksta pinigų. Brežnevo laikais sveikatos apsaugos biudžetas po truputį vis dar buvo mažinamas. Dabartinis sveikatos ministras išsikovojo, kad lėšos bus pradėtos didinti — iki šio amžiaus pabaigos padvigubėsiančios.

Ministras kelia mintį, kad ir labdarybė galėtų būti geras dalykas. Girdi, pilietis gali ateiti ir pakloti sauja rublių, jeigu

mato, kad jo rajono ligoninė blogai verčiasi. Praktiškai kol kas dar ne gerai širdžiai piliečiai pradeda tai vykdyti, bet atitinkamos institucijos. Sovietinis taikos fondas sveikatos ministerijai pervedė 38 mil. rublių. Lenino gimtadienį minint visur būna organizuojamos neapmokamos tautos. Iš to fondo pervesta 208 mil. rublių.

Gydymas ligi šiol buvo griežtoje valstybės žinioje. Privati praktika buvo laikoma nusikaltimu, gydytojai dėl to baudžiami. Bet Maskvoje garsus akių chirurgijos specialistas prof. Sviatoslevas Fiodorovas po ilgų tampymų išsikovojo, kad jo klinika verstųsi komerciškai. Kadangi jis toks garsus, tai pacientai plaukia iš užsienio ir atgabena nemažai branginamos svetimos valiutos. Bet, matyt, dar sunku priprasti prie tokių privatininkų, nes "Trud" laikraštyje jau pasirodė apgavystės aiškinančios įstaigos aukšto pareigūno laiškas, kuriame tvirtinama, kad akių mikrochirurgijos klinikos gydytojai ima po pusantro, po du tūkstančius rublių kyšių už operaciją. Kad turėtų daugiau pacientų, tą "nusikaltėlių" grupę Uljanovske net kitą kliniką atidariusi.

Baikime gal atsitikimu, ką kartais padaro nekvalifikuoti gydytojai. Ameriškiečių žurnalisto žmona tuvykdyti, bet atitinkamos reikės gimdyti ir ruošėsi tą veiksmą atlikti Helsinkyje, bet sėdantią į traukinį suėmė ją skausmai, ir moteris buvo paguldyta Maskvos ligoninė, kurioje gydomi užsieniečiai. Po šešeto savaitių ji nuvažiavo į Helsinkį pasitikrinti po gimdymo. Ten buvo paklausta, kaip besijaučianti po operacijos. Kokios? Ji tik gimdė, ne operuojama buvo. Paaiškėjo, kad anojė Maskvos ligoninėje jai išpjovė gimdą! Niekais nuėjo visos pastangos išiaiškinti su maskviške ligonine, kaip tokia klaida galėjo įvykti.

(kb)

• **P. Girmys**, Anglijoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• **Grażina Kenter**, Danbury, Conn., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• **Vaclovas Dzigas**, Omaha, Neb., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

STITCHER

Person w/ sewing exp. to do mending & minor alteration to work clothes in Dorchester, Mass.
617-282-5730

(33-35)

Netekus brangios dukters

A. A.

ELLEN M. TALBOTT,

savo užuojautą reiškia VINCUI APANIUI

ir šeimai.

Viktoras ir Elena

Č e i č i a i

Victor ir Sherrie

Č e i č i a i

Alfonsas ir Maja

C e c i a i

A. A.

DUKRELEI ELENUTEI

amžinybėn iškeliauvus, reiškia giliausią

užuojautą mūsų mielam bičiuli VINCUI

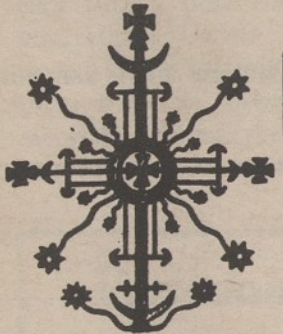
APANIUI ir širdingai dalinamės jo skausmu.

Izabelė Jonaitienė

Mega Barniškaitė

Jonas Gudėnas

Rimutė ir Donatas Nasvyčiai

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

DETROITO TAUTININKŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Rugpjūčio 23 d. gražioje Onos ir Česio sodyboje susirinkus ALT S-gos Detroito skyriaus nariams su šeimomis, bei kviestiesiems svečiams ir pavalgius skanius pietus, vyko skyriaus narių metinis susirinkimas, kurį pravedė pirmininkas Albertas Misiūnas, sekretoriavo Edvardas Milkus.

Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirę skyriaus nariai — poetė Marija Sims-Černekytė ir istorikas Jonas Švoba. Albertas Misiūnas jų atminimui paskaitė pedagogo Vacio Kavaliūno mintis.

Visų esančių velionies J. Švobos žmonai Joanai pareiškė užuojautą, o Eugenija Bulotienė jai prisegė gėlę su tautinių spalvų kaspinėliu.

Skyriaus vicepirm. V. Tamošiūnas pateikė keletą žinių iš a. a. Jono Švobos biografijos.

Skyriaus pirmininkas Albertas Misiūnas darydamas pranešimą pabrėžė, kad ALT S-gos, Detroito skyrius yra gyva mūsų lietuviško telkinio, visuomeninės veiklos ląstelė, kuri reiškiasi per Detroito Lietuvių Organizacijų centrą, talkininkaujančio Amerikos Lietuvių Tarybai ir per Tautos Fondą, remia Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veiklą. Išleidus Jono Švobos veikalą "Seiminė ir Prezidentinė Lietuva", skyrius aktyviai talkininkavo ALT S-gos centro valdybai, ruošiančiai šio veikalo pristatymą visuomenei...

1988 m. Floridoje, Dayton Beach įvyks Sąjungos seimas, o šių metų rudenį ALTo suvažiavimas ir ta proga šaukiamas skyrių pirmininkų ir Tarybos narių pasitarimas. Padėkojo valdybos nariams V. Tamošiūnui, E. Milkui, R. Macioniui ir A. Vaitiekaičiui už gražų bendradarbiavimą, o šadeikams Onai, Česui ir

jų sūnui Stasiui už leidimą pasinaudoti jų gražia sodyba ir ponioms už parengimą skanių pietų. Padarė ir kiti valdybos nariai pranešimus. V. Tamošiūnas, E. Milkus ir A. Vaitiekaitis. Iždininkas R. Macionis savo pranešimą prisiuntė ir jį paskaitė A. Misiūnas.

Kontrolės komisijos pirmininkas Stasys Šimoliūnas savo pranešime pasakė, kad skyriaus kasos knyga vedama gerai, pinigai laikomi banke, skyriaus veikla sklandi ir jei skyrius eis tuo keliu, galės gyvuoti ilgai. Baigęs pranešimą pasiūlė už gerai atliktus darbus skyriaus valdybai pareikšti padėką, plojimais tas ir buvo padaryta.

Skyriaus pirmininko A. Misiūno buvo paskaityti

gauti iš centro valdybos 2 aplinkraščiai.

Skyriaus valdyba sutiko

Susirinkimo prezidiumas: Stasys Šimoliūnas, Vincas Tamošiūnas, Albertas Misiūnas — pirm. ir Edvardas Milkus — sekretorius.

Veiklios skyriaus narės susirinkime Stasė Šimoliūnienė, Antanina Jonynienė, Eugenija Bulotienė ir Joana Švobienė.

pasilikti dar vienai kadencijai. Ją sudaro: pirm. Albertas Misiūnas, vicepirm. Vincas Tamošiūnas, sekr. Edvardas Milkus, ižd. Romas Macionis ir narys kultūriniais reikalais Algis Vaitiekaitis.

Kontrolės komisiją sudaro: Stasys Šimoliūnas, Eugenija Bulotienė ir Juozas Kinčius.

Svarstant klausimus ir sumanymus pirmininkas A. Misiūnas pasakė, kad šandien lietuviai susirinkę Vilniuje demonstruoja ir prašo panaikinti Molotovo-Ribbentropo sudarytą paktą,

ALT S-gos Detroito skyriaus nauja valdyba ir kontrolės komisija. Iš kairės (sėdi): Albertas Misiūnas — pirm., Eugenija Bulotienė — kontrolės komisijos narė, Vincas Tamošiūnas — vicepirm. Stovi: Algirdas Vaitiekaitis — valdybos narys, Juozas Kinčius — kontrolės komisijos narys, Stasys Šimoliūnas — kontrolės komisijos pirm. ir Edvardas Milkus — valdybos sekretorius. Trūksta valdybos ižd. Romo Macionio.

kuriuo Lietuva ir kitos Baltijos valstybės buvo atiduotos Rusijai. Stasys Šimoliūnas pažadėjo tarptautiškai kelti, kad jo sūnus Saulius Šimoliūnas tuo reikalu parašytų straipsnį anglų kalba Amerikos laikraščiuose. Susirinkimas leido skyriaus valdybai išlaidoms apmokėti panaudoti ir didesnes sumas negu 100 dol. ir į suvažiavimus pasiųsti po 2 atstovus. Po susirinkimo Elena Misiūnienė ir Eugenija Bulotienė, laimėjusiems, išdalino dovanas, o sunkiai sergančiam buvusiam seimo atstovui Alfon-

sui Gilvydžiui palinkėta sveikatos visų dalyvių pasirašyta kortele. Susirinkime su svečiais dalyvavo 37 asmenys.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

PADĖKA

A. A.

ONA JARAŠŪNIENĖ

Mūsų mylima motina, senelė ir uošvė išėjo amžinybėn 1987 metais gegužės mėnesį 6 dieną sulaukusi 76 metų amžiaus.

Nuoširdi padėka kunigams: Bacevičiui ir Goldikovskui už maldas koplyčioje, gedulingas pamaldas bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus.

Ypatinga padėka p. J. Budrienei suteikusiai medicinišką pagalbą ir visoms artimoms velionės draugėms pagelbėjusioms ligos metu.

Dėkojame p. J. Nasvyčiui už rūpestingą laidotuvių tvarkymą ir asmenims tariusiems atsisveikinimo žodį bei karsto nešėjams.

Gilaus sielvarto prislėgti dėkojame draugams ir pažįstamiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu bei spaudoje. Dėkingi visiems už skirtas velionės atsiminimui aukas, užprašiusiems Šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir dalyvavusiems laidotuvėse.

Taip pat dėkojame ir laidotuvių direktoriams Jakubs & Son už malonų patarnavimą.

Nuliūdę:

DUKTĖ, SŪNUS,
ANŪKAI IR MARTI

Jei jums reikia uždengti stogą, pataisyti ar pašalinti varvėjimą, kreipkitės į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

Būrelis Detroito tautininkų dalyvusių susirinkime. Iš kairės: Juozas Kinčius, žurn. Antanas Grinius, Edvardas Milkus ir Albinas Bliūdžius.

Made in Japan

Vladas Vijeikis

Buvo laikai, kai Japonijoje pagamintas produktas buvo juokų objektu. Japonijos gaminiai buvo jau tokios menkos vertės, kad niekas nedrįso niekam net ir padovanoti. O kas dabar? Istorijoje girdėjome apie Trojos arkli. Bet japoniškas arklys jau senai po Ameriką ir visą pasaulį laksto ir spardosi. Čia jau nebe juokas. Nėra Amerikoje produkto, kuris neturėtų bent dalies iš Japonijos.

Bet vienos srities japonai nesugebėjo užkariauti. Amerikiečiai priešinasi, kaip įmanydami. Ne tiek amerikiečiai, kiek amerikietės. Turiu

mintyje žmonos ir vyro santykius. Man rodosi, kad čia būtų pats naudingiausias importas. Ir maitų problemos nebūtų. Ir štai:

Japonė visados eina apie du žingsnius paskui vyrą. Žinoma, tą ji daro praktiškais sumetimais. Tegul automobilis tą vyrą pervažiuoja, bet ne ją. Ji niekados nepriekaištauja vyrui, kai jis pasgeišas (tokios linksmos mergaitės) nueina. Ji net labai maloniai, su dėkingumu ji sutinka, kai jis, grįžęs su mažyčiu krepšeliu, kuriame yra dvi uogos, pareiškia: 'buvau

uogauti'. Žmonelė puikiai žino, kur jis buvo, bet su padėka priima uogas. Amerikietiška moterėlė čia pakeltų baisų triukšmą. 'Ka, tik dvi uogas? Ką tu per visą vakarą veikei?'. Žinoma, vyras galėtų pasiteisinti. 'Brangioji, patamsyje sunku uogas rasti.' Bet nemanau, kad ir tuo jis išsinarpliotų iš tos uogų maišaties.

Viena didžiausių japonės užduočių - gerai ir tradiciniai paduoti arbatą. Čia amerikietė sukluptų iš pirmo žingsnio. Pripiltų karšto vandens, įmestų 'tea begą' ir procedūra baigta. Ne Japonijoje! Čia reikia daug mokslo ir meniško pajautimo, kaip su arbata apsieiti.

Bet svarbiausias japonės moters neišpasakytai svarbus bruožas, kurio amerikietės amžinai nesupras - niekada neparodyk savo vyrui, kad esi už jį protingesnė. Nors ir būtum. Čia japonė praneša amerikietes. Japonė gudri. Ji žino, kad ji pasieks savo. O amerikietė paleidžia liežuvį kur nereikia ir sugadina viską.

Kas liečia aprėdus, tai neverta net kalbėti. Amerikietė taip apdengia savo kūną, kad visas kūnas kaip ant

LIETUVIŲ NAMŲ METINIS BALIUS ir LIETUVIŲ KLUBO PREMIJOS ĮTEIKIMAS ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO MĖN. 26 D., 7 val. 30 min. vak., Lietuvių namų salėje.

Lietuvių Namų tradicinis balius, kuriame įteikiama Lietuvių Klubo \$1,000 premija, dalyvaujant ir praėjusiųjų metų premijų laureatams.

Skani vakarienė. Vynas ir šampanas. Serbų MELODIJOS orkestras. Iškilios šventės nuotaika. Bilietų kaina bus paskelbta vėliau. Rezervacijos tel. 531-2131.

LIETUVIŲ KLUBO
IR LIETUVIŲ NAMŲ
DIREKTORIŲ TARYBA

NUOŠIRDI PADĖKA

mūsų dukroms ir žentams už dovanas ir surengtą mums vedybinio gyvenimo 50 metų sukakties pagerbimo pobūvį.

Nuoširdžiai dėkojame Dievo Motinos parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui, S. J., už pamaldas šventovėje, palaiminimą ir prasmingai gaivinančius linkėjimų žodžius.

Nuoširdus ačiū atsilankiusiems šventovėje pamaldų laiku ir visiems pareiškusiems linkėjimus žodžiu ir laiškais.

Ona ir Juozas Jankai

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPU INDĖLIUS

Kiekviena santaupu saskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais, uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00.

Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą tiūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

NEPAMIRSKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATA

• Šv. Kazimiero lituaninės mokyklos mokslo metų pradžia — rugsėjo 12 d. 9 val. ryto. Tėvų susitikimas ir registracija — rugsėjo 10 d. 7:30 val. Dievo Motinos parapijos viršutinėje salėje. Prašome bent vieną iš tėvų būtinai dalyvauti.

• A. A. Antanas Garmus, teisininkas, š. m. rugpiūčio 30 d. mirė nuo širdies smūgio Juno Isles, Fla., kur buvo nusikėlęs iš Clevelando pastoviam gyvenimui. Nuliūdime liko žmona Veronika.

Velionis buvo baigęs teisės mokslus V. D. Universitete Kaune. Priklausė tautininkams ir buvo bolševikų kalintas.

• Vincas Benokraitis, Cleveland, Ohio atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

GOLFO VARŽYBOS

Dvidešimt antrąsias ŠALFASS tarpmiestines golfo varžybas šiemet organizuoja Clevelando Lietuvių Golfo klubas rugsėjo 5-6 d. d. Quail Hollow Resort, I-90 ir Rt. 44, Painesville, Ohio. Registracija ir susipažinimo vakaras įvyks rugsė-

jo 4 d. vakare, Quail Hollow. Žaidynės prasidės rugsėjo 5 d. 12 val., Sekmadienį, rugsėjo 6 d. žaidynės prasidės 7:30 val. ryto. Golfavimo kaina 36 dol. su vežimu vienam. (Jeigu neapsistota viešbuty kaina 43 dol. su vežimu). Pradedama nuo pirmos ir dešimtos aikštelės.

Varžybose šiais metais dalyvauja šie klubai: Clevelando, Toronto, Detroito, Chicagos, Rochesterio, Sydnejaus (Australijos).

Taip pat bus žaidėjų iš Hartfordo, New Yorko ir Kalifornijos.

Sekmadienį, rugsėjo 6 d. po varžybų apie 3 val. p. p. bus "barbecue" visiems dalyviams ir Clevelando visuomenei. Dėl informacijų kreiptis į Clevelando klubo pirm. Algį Nagevičių telef. (216) 845-4954

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

TAUPOS NAUJOS DARBO VALANDOS

Didėjant narių skaičiui ir bankinėm operacijom, nuo š. m. rugsėjo 8 d. TAUPOS kredito kooperatyvo įstaigos darbo valandos pailgintos. Atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus pirmadienius, nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p. Penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Dievo Motinos parapijos patalpose TAUPOS įstaiga atidaryta kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. dienos.

TAUPOJE šiuo metu dirba keturi tarnautojai: Vytautas A. Staškus, Rima Nasvytienė, Nijolė Rukšėnienė ir Aleksas Spirikaitis.

Birželio 10 d. TAUPOS kooperatyvas atšventė trijų metų sukaktį. Per tą trumpą laiką. TAUPA išaugo virš 3.5 milijono dolerių, įsigijo savo nuosavą pastatą ir atlieka visus bankinius patarnavimus. Taip pat tvarko palikimus, tiesioginiai priima Social Security pensijų čekius. Nuo rugpiūčio 1 d. TAUPOJE jau galima atidaryti čekių sąskaitą. Čekių patarnavimas veltui, o tie kurie laikys sąskaitoje 200 dolerių ar daugiau uždirbs ir nuosimčius.

Paskolos duodamos patogiausiomis išsimokėjimo sąlygomis. Paskolos duodamos namų pirkimui, namų pagerinimui (remontams), automobilių ar laivų pirkimui, ir visokiems kitiems įvairiems reikalams. Sustokite TAUPOS įstaigoje dėl

LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ

JUBILIEJAUS MINĖJIMO

AKADEMIJA

įvyks 1987 m. rugsėjo 13 d. 4 val. p. p.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
AUDITORIJOJE.

Programoje:

poetas Kazys Bradūnas

ir

pianistė Laima Šarkaitė

Po programos vaišės. Kviečiame visus dalyvauti.

RENGĖJAI: Ateities Klubas, Vyčiai, židinetės ir LB Ohio Apygarda.

smulkesnių informacijų.

TAUPOS narių skaičius jau siekia apie 500. Vis daugiau ir daugiau Clevelando ir apylinkių lietuviai įsitingina TAUPOS kredito kooperatyvo naudingumu, santaupų saugumu, ir greitu bei aukštos kokybės patarnavimu. Be to, TAUPOJE nariai gali atlikti visus bankinius reikalus lietuvių kalba. Kiekvieno taupytojo sąskaita yra federalinės valdžios apdrausta iki 100,000 dolerių.

TAUPOS kooperatyvui vadovauja Vytautas A. Staškus.

Direktorių taryba yra renkama narių. Šiuo metu direktorių taryboje yra: Egidijus Marcinkevičius, dr. Vytautas Maurutis, Dana

Ramonienė, Algis Rukšėnas, Vytautas A. Staškus, Balis Steponis ir Vincas Urbaitis. Teisinis patarėjas — Algis Širvaitis, investicijoms — Zenonas Obelenis, egzekutyvinė sekretorė — Rita Staškutė. Paskolų ir Kontrolės komitetai atlieka ypatingai svarbias funkcijas. Paskolų komitetas — Richard Hallal ir Dana Ramonienė tikrina ir tvirtina paskolų prašymus ir administruoja paskolų dokumentaciją. Kontrolės komitetas: Jonas Kazlauskas ir Alfa Juodikis prižiūri veiklą ir atskaitomybę. State of Ohio ir NCUA inspektoriai tikrina ir prižiūri visą TAUPOS veiklą. (vs)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• RUGSĖJO 13 D. Jubiliejinių Metų renginys.

• RUGSĖJO 20 D. BALFO gegužinė Beachland Park prie ežero.

• RUGSĖJO 26 — Lietuvių namų metinis balius ir klubo premijos įteikimas.

• RUGSĖJO 27 D. Ateitinių šeimos šventė.

• SPALIO 17 D. Pabaltiečių vakaras Lietuvių namuose. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių sąjunga ir Estų taryba.

• SPALIO 31 D. Neringos tunto tradicinis balius.

• Lapkričio 7-8 D. D. Lietuvių Dienos.

• LAPKRIČIO 21 D. L.K. V.S. Ramovės kariuomenės šventės minėjimas.

1988 M.

• BALANDŽIO 30 D., šeštadienį, Lietuviškos skautybės Fondo vakaras Lietuvių Namuose.

DIETARY SUPERVISOR

DIETARY
Supervisor full time for Health Care facility. Candidate must have adequate education and supervisory experience in dietary field. Call: 201-239-9300. E. O. E. (32-35)

RN/LPM

Full or part time, all shifts. 180- bed long term care facility. Excellent benefits. New salary guide. **WATERVIEW NURSING CENTER** CEDAR GROVE, N. J. Call: DIRECTOR OF NURSING 201-239-9300 E. O. E. (32-35)

Taupa

— Lithuanian Credit Union
— Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE —

767 East 185th St.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:

TAUPYMO SĄSKAITAS
CERTIFIKATUS
IRA SĄSKAITĄ
PENSIJŲ ČEKIŲ
SĄSKAITĄ
(DIRECT DEPOSIT)

SKOLINAME GERES-
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS:

ASMENINIAMS REI-
KALAMS. AUTOMOBILIŲ
PIRKIMUI. NAMŲ
PAGERINIMUI (HOME
EQUITY). NAMŲ
PIRKIMUI (MORGIČIAI).

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:30 val. p. p.
Penktadieniais nuo 10:00 val. r. — 6:00 val. vak.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

Rugpiūčio 16 d. Dievo Motinos šventovėje Clevelande įvyko kun. Aleksandro Goldikovskio pakėlimo į prelatus šventinimo iškilmės, kuriose dalyvavo vysk. Anthony Pilla. Nuotraukoje po iškilmingų pamaldų prie laisvės paminklo. Prelatas yra penktas iš kairės tarp kun. G. Kijausko, SJ ir vysk. Anthony Pilla. Vl. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

• DIRVA ateinančią savaitę dėl Darbo Dienos šventės neišeis. Sekantis numeris išeis rugsėjo 17 d.

• LSB Vyriausieji Skautininkai — Sesorijos vs Stefa Gedgaudienė ir Brolijos vs Kazys Matonis rugpjūčio 29 d. dalyvavo kaip garbės svečiai Latvių skautų ir skaučių jubiliejinės stovyklos iškilnių akte, minint 70 metų sukaktį. Stovykla įvyko prie Muskegan, Mich. Vakare prie laužo gražiai

pasirodė viešnios skautės iš Clevelando ps. Virginija Juodišiūtė ir sesutės Lilė ir Nida Gelažytės.

• Inž. K. Pocius, Vilties Draugijos pirmininkas, atsiuntė Dirvai 700 dol. gautą pelną ruošiant jo sodyboje Beverly Shores, Ind. Dirvai paremti gegužinę. Ačiū.

• Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas su šeima persikėlė gyventi į Cotuit, Mass. Jis paieškiamas šiuo adresu: P. O. Box 752, Cotuit, Mass. 02635. Tel. (617) 428-6991.

ALT S-gos Cicero skyriaus senoji ir naujoji valdyba. Iš kairės į dešinę: Kęstutis Biskis — naujos valdybos vicepirmininkas ir sekretorius, Jūratė Variakojienė — buvusios valdybos sekretorė, Zigmas Šefleris — naujos valdybos išdininkas, Sigutė Žemaitienė — buvusios valdybos išdininkė, Jonas Variakojis — naujos valdybos pirmininkas ir Gediminas Biskis — buvusios valdybos pirmininkas.

ALT S-GOS CICERO SKYRIAUS VEIKLA

ALT S-gos Cicero skyrius š. m. gegužės 31 d. turėjo savo metinį susirinkimą-gegužinę p. p. Dr. Meilutės ir Kęstučio Biskių rezidencijoje, Downers Grove, Ill. Buvo aptarti einamieji reikalai ir ateities veikla. Dalyvavo nemažas skaičius narių ir svečių. ALT S-gos Chicagos skyrių atstovavo to skyriaus pirmininkas Stasys Biedis. Centro valdybą atstovavo jos vicepirmininkas, Petras Buchas.

Cicero skyriaus valdyba, kurią sudarė pirmininkas Gediminas Biskis, sekretorė Jūratė Variakojienė ir išdininkė Sigutė Žemaitienė, atsisistatydino iš pareigų, nežiūrint visų narių pageidavimo jiems tęsti darbą dar vienus metus. Buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiais: pirmininkas — Jonas Variakojis, vicepirmininkas ir sekretorius — Kęstutis Biskis, išdininkas — Zigmas Šefleris. Nors savo skaičiumi Cicero skyrius yra negausus, bet visi na-

riai yra tautiškai nusiteikę ir aktyvūs lietuvių visuomeniniam darbe.

Sajungos nariai ir svečiai smagiai praleido popietę

gražiam p. p. Dr. M. ir K. Biskių rezidencijos sode ir džiaugėsi šeiminių svečių ir vaišingumu.

(jv)

KORP! NEO-LITHUANIA SUVAŽIAVIMO, ĮVYKSTANČIO 1987 M. RUGSĖJO 5-7 DIENOMIS PONŲ KURAIČIŲ VASARVIETĖJE "GINTARAS", UNION PIER, MICH. TELEF. (616) 469-3298.

DARBOTVARKĖ

Rugsėjo 5 d. — šeštadienis

3:30 val. p. p. registracija

4:00 val. p. p. iškilmingas posėdis, suvažiavimo atidarymas:

1. pirmininkės žodis
2. mirusiųjų pagerbimas
3. paskaita
4. suvažiavimo prezidiumo sudarymas.

5:30 val. p. p. vakarienė.

7:00 val. p. p. Pirmas darbo posėdis:

1. komisijų sudarymas: registracijos, nominacijų, spaudos ir nutarimų
2. valdybos pranešimai
 - a) pirmininkės
 - b) išdininko
3. revizijos komisijos pranešimas
4. garbės teismo pranešimas
5. žurnalo Naujoji Viltis pranešimas
6. proj. korp. knygos redakcinės kolegijos pranešimas
7. diskusijos dėl pranešimų.

Rugsėjo 6 d. — sekmadienis

8:15 val. ryto vėliavos pakėlimas

8:30 val. ryto pusryčiai

10:00 val. ryto pamaldos.

11:00 val. ryto Antras darbo posėdis

1. korp. padalinių pranešimai
2. diskusijos dėl bendros korp. veiklos
3. rinkimai: vyr. valdybos, revizijos komisijos, garbės teismo, tarybos
4. nutarimų komisijos pranešimas
5. pasiūlymai bei sumanymai
6. suvažiavimo uždarymas.

12:30 val. pietūs.

Pastaba: jei posėdis iki pietų neužsibaigtų, tai būtų tęsiamas tuoj po pietų.

5:15 val. p. p. vėliavos nuleidimas

5:30 val. p. p. vakarienė

7:00 val. p. p. vakaronė — alutis.

Rugsėjo 7 d. — pirmadienis

8:15 val. ryto vėliavos pakėlimas

8:30 val. ryto pusryčiai, laisvalaikis, pokalbiai

12:30 val. pietūs.

Vilties draugijos šimtininkui

A. A.

Teis. ANTANUI GARMUI

mirus, žmonai VERONIKAI ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžia užuojautą.

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

ANTANUI GARMUI

mirus, jo žmoną VERONIKĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

V. A. Butkai
Š. J. Garlai
J. Juozaitis
E. V. G. Mazoliauskai
P. Mikšys
V. Sakas
J. Šalkauskienė
A. L. Staškūnai
D. R. Valodkai

Gerb. Korp! Neo-Lithuania Filisteriui

A. A.

STEPUI MACKEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, žmoną ALDONĄ, brolią fil. ANDRIŲ su šeima ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Giedrė ir Jonas
S t a n k ū n a i
Aldona ir Klaus
P i n t s c h

• Madisono lietuviai, vedą pasipriešinimą prieš Madisono su Vilniumi "suseserinimą", reikalingi finansinės talkos, nes šis projektas dar nepalaidotas ir nauja delegacija atvyko iš ok. Lietuvos.

Aukštas prašoma siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Council, 5506 Manitowish Way, Madison, Wisc. 53704.

• "Šventaragio" skautų stovykla iš Atlanto rajono atsiuntė sveikinimus su visų stovyklautojų parašais. Stovyklos viršininkas — s. Mykolas Banevičius, Sesorijos viršininkė ps. Birutė Banaitienė, Brolijos viršininkas s. Bronius Naras ir Akademikų viršininkė ps. fil. Jūratė Aukštikalnienė.